



Īsziņas

Paraksta sadarbības līgumu

4.septembris Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmijai (RTA) bija zīmīgs ne tikai ar jauna studiju gada sākumu, bet arī sadarbības stiprināšanu ar Viļakas novada domi. Zinību dienā RTA rektors Edmunds Teirumnieks un Viļakas novada domes priekšsēdētājs Sergejs Maksimovs Viļakas novada skolēnu klātbūtnē parakstīja sadarbības līgumu. Viņi pārrunāja arī jautājumus par augstākās izglītības iespējām Latgales reģionā, studiju programmu piedāvājumu RTA, kā arī par iespējamo sadarbību studiju programmu īstenošanā. Viļakas novada skolēni apmeklēja Inženieru fakultātē esošās laboratorijas, kā arī tika iepazīstināti ar studiju programmu piedāvājumu.

Upītē uzstāsies Renārs Kaupers

16.septembrī jau 16.reizi Viļakas novada Upītē notiks vecākais latgaliešu mūzikas un dzejas festivāls pasaulē – "Upītes Uobeļduorzs". Šobrīd šis ir vienīgais festivāls, kas nemainīgi katru gadu pulcē latgaliešu mūziķus un grupas, iepazīstina ar jauniem vārdiem latgaliešu kultūrā un aicina ciemos katru interesentu. Katru gadu festivāls parūpējas arī par kādu īpašu viesi - izņēmums nebūs arī šis. Šogad uz "Upītes Uobeļduorza" skatuves kāps "Prāta Vētras" mūziķis Renārs Kaupers, kuram šī reize nebūs pirmā ciemošanās Upītē. Festivāla pirmsākumi meklējami 2002.gadā, un tas ir līdz šim vecākais pastāvošais latgaliešu festivāls pasaulē.



Foto - E.Gabranovs

Viss kardināli mainījies. Balvenieši Daina un Aleksejs Krastiņi jau vairāk nekā 30 gadus raugās pa logu, no kura redzams tradicionālais Balvu gadatirgus laukums (foto). Viņi bijuši liecinieki, kā tirgus šajā laikā kardināli mainījies. "Tagad pietrūkst dzīvības, mūzikas, kaulēšanās un dažādu izdarību. Pat sivēni un māļputni tirgū vairs nav atrodamī," spriež Krastiņu pāris.

Lielā andeles diena Balvos

Edgars Gabranovs

Sestdien Balvos valdija daudz lielāka rosība nekā parasti – kā nu ne, ja vienlaikus notika gan lauku labumu tirdziņš, gan gadatirgus. Aptaujāto pircēju domas, vai tas ir labi, vai nē, dalījās. Viena daļa sprieda, ka tirgum vajadzēja būt vienuviet, jo abus grūti izstaigāt. Savukārt citi šo iespēju lielīja, jo, pirmkārt, mazāka burzma, otrkārt, ir skaidrs, kur un kas atrodas.

Zīmīgi, ka lauku labumu tirdziņā bija izteikti daudz ražotāju no kaimiņnovadiem. Svaigu un skābētu kāpostu tirgotāji Liene un Edgars no Alūksnes atklāja, ka Balvos ierodas reizi mēnesī. "Un mūs jau atpazīst, ir savs klientu loks," viņi priecājas. Ražotājiem no Alūksnes garām nespēja paiet arī Balvu novada domes priekšsēdētājs Aigars Pušpurs. Viņš neslēpa, ka ir regulārs lauku labumu tirdziņu apmeklētājs: "Prieks, ka piedāvātā prece ir gan dabiska, gan garšīga. Cienu cilvēkus, kuri paši audzē, paši kaut ko gatavo. Skābi kāposti man patiešām garšo." Trīs gadus kā tirdzniecības vietu pašā maliņā, pie ieejas kultūras nama laukumā, izvēlas smiltenietis Pēteris. To viņš skaidro pavisam vienkārši, proti, ka tā ir visvieglāk un visērtāk izkraut un iznēsāt pašaudzēto preci. Runājot par kartupeļu ražu, smiltenietis sprieda, ka sūdzēties nevar. "Man ir smilšaina zeme, un problēmas rodas, ja nav lietus. Raža ir laba, protams, vēl jāskatās, kā tā uzglabāsies." Pircēju

uzmanību piesaistīja Pētera audzētie sipoli, kas bija neparasti lieli. Audzētājs stāstīja, ka tos nav nemaz tik viegli izaudzēt, turklāt tā ir īpaša sipolu šķirne – salātu sipoli: "Tie var svērt vairāk pat par kilogramu. Pircēji jūspusē nav skopi, tāpēc šeit esmu regulāri. Tāpat interesanta vieta ir Viļaka. Turp braucu divreiz gadā, un, piemēram, pavasarī tur visu preci izpirka pusotras stundas laikā."

Pircēju atsaucību Ziemeļlatgalē lielīja maizes, pīrāgu, klijģeru, pat pašgatavotas halvas ražotājs no Madonas novada "Jaunkalējiem". Viņš apgalvoja, ka piedāvā tikai un vienīgi riktīgu preci: "Piemēram, halva gatavota no riekstiem, nevis kaut kādiem palmu taukiem. Braucot šurp, ir jāzina, ko vest. Katrā novadā ir cits pieprasījums - balveniešiem viennozīmīgi garšo pašcepta baltmaize un klijģeri." Pārsteigt pircējus ar bērnišības lietām centās arī Jānis no Kuldīgas, kurš apgalvoja, ka koka rotaļlietas ir ekoloģiski tīras, apstrādātas ar linu eļļu un bišu vasku: "Divaini, bet pircēju grozs, šķiet, atkarīgs no laika apstākļiem. Ja ir saulīte, ir labāks garastāvoklis un vēlme nopirkt kaut ko citādu, nekā ierasts ikdienā. Kurzemnieki nereti spriež, ka latgalieši ir bagātāki, bet latgalieši - otrādi. Patiesībā pirkšanas gaumes neatšķiras. Ziemeļlatgaliešiem vēlū arī turpmāk realizēt savas vēlmes un sapņus, lai Latvija attīstās! Ja mēs čīkstēsim, tad ieiesim ikdienas rutīnā... Būsim vēl lielāki mūsu zemes patrioti – jebkurš var kaut ko izdomāt, ražot un radīt savu biznesiņu."

* Turpinājums 5.lpp.

Piedāvā darbu

Oficiāls darbs Nīderlandē.

Stabili ikmēneša ienākumi.

Oficiāls darba līgums, veselības apdrošināšana, nodrošināta dzīvesvieta un transports uz darbu.

Tālrunis: **+31644151618,**

e-pasts:

darbsholande@gmail.com

Nākamajā adugunī

- **Nacionālās vērtības atspoguļo zīmējumos**
Apbalvo vizuālās mākslas konkursa laureātus
- **Zaudējumus segs tikai daļēji**
Aplēs plūdu skarto platību postu



Kubulu pagasta svētki.

4.lpp.



Meklējumi beidzas bez rezultāta - Annu neatrod.

8.lpp.



Līdz LATVIJAS simtgadei **431 diena!**

Vārds žurnālistam

Irēna Tušinska

Vienmēr priecē gudri un talantīgi jaunieši, kuri, absolvējuši vidusskolu, izbaudījuši dzīvi ārzemēs, tomēr izvēlas palikt dzimtajā pusē. Pie tādiem pieder arī Viļakas novada domes deputāts Artjoms Kokorevičs, kā arī Normunds Stahovskis no Tilžas un citi jauni cilvēki, kuri apzinoties, ka nebūs viegli un, iespējams, kādu no biznesa idejām realizēt neizdosies, saprot, ka nekur citur viņi nejutīsies kā mājās. Vismaz pagaidām viņi ir cerību un entuziasma pārņemti domājot, ka viss izdosies un nenāksies atkal pakot somas, lai dotos svešumā. Runājot ar šādiem cilvēkiem, arī pašai rodas cerība, ka viss nav tik bezcerīgi, kā dažbrīd rāda skarbā realitāte. Ka varbūt kādreiz arī šeit, Latgalē, vairumam cilvēku būs darbs un norma, cilvēka cienīga iztikšana. Ka alkohola reibums daudziem vairs nebūs vienīgā iespēja kaut uz brīdi aizmirst nabadzību un bezcerību. Ka arī tiem, kuri citīgi strādā, vairs nebūs drudzaini jūturas pie savas darbavietas pat tad, ja viņus tur nežēlīgi izmanto, maksājot neadekvāti zemu atalgojumu. Tā arī dzīvojam ar domu – varbūt kādreiz... Ja ne mums, tad vismaz nākamajām paaudzēm būs vieglāk.

Latvijā

Nakti uz piektdienu sākās ļoti spēcīga geomagnētiskā vētra. Nakti uz piektdienu sākās ļoti spēcīga geomagnētiskā vētra - tā sasniedza ceturto kategoriju no piecām iespējamajām. Šādos apstākļos arī Latvijā tumsā vietām bija redzama ziemeļblāzma. Mazāk spēcīga magnētiskā vētra uz Zemes turpinājās brīvdienās. To izraisījis liels uzliesmojums uz Saules, kas notika trešdienas pēcpusdienā. Uzliesmojuma spēks sasniedza X9,3. Tik spēcīgs uzliesmojums, kas vērsti pret Zemi, noticis pirmo reizi kopš 2005.gada.

Latvijā nonākušas ar fipronilu piesārņotas olas. Patlaban Eiropas Komisijas (EK) Ātrās brīdināšanas sistēmā pieejamā informācija liecina, ka no Latvijā nonākušajiem 143 kilogramiem Vācijas izcelsmes olu produktu ar fipronilu piesārņoti bijuši 32 kilogrami. Bīstamais produkts bijis olu masa omletei, informē Pārtikas un veterinārais dienests (PVD). Produkta neizlietotais atlikums – septiņi kilogrami – no tirgus ir atsaukts. Testēšanas pārskati liecina, ka atrastais fipronila daudzums jēlproduktā – olu masā – ir teju 50 reizes mazāks nekā daudzums, kura gadījumā var iestāties nopietns risks cilvēka veselībai. Turklāt gatavā produktā, pievienojot citas sastāvdaļas, piemēram, pienu, fipronila koncentrācija tiek atšķaidīta.

Piektdien Limbažu rajona tiesa sāks skatīt Uģa Magoņa krimināllietu. Limbažu rajona tiesa sāks skatīt krimināllietu, kurā uz apsūdzēto sola sēdiesies bijušais valsts kapitālsabiedrības vadītājs Uģis Magonis un Igaunijas uzņēmējs Oļegs Ossinovskis. Limbažu rajona tiesā lietu skatīs tiesnesis Kārlis Jansons. 2017.gada 4.aprīlī lietu sākotnēji saņēma Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesa. Tās tiesnese Ināra Janēviča 2017.gada 5.aprīlī lēma lietu nosūtīt pēc piekritības Limbažu rajona tiesai. Pie kriminālatbildības saukts bijušais VAS "Latvijas dzelzceļš" (LDz) valdes priekšsēdētājs par 499 500 eiro pieņemšanu no privātpersonas saistībā ar LDz meitas uzņēmuma SIA "LDz ritošā sastāva serviss" iepirkumu.

Taksometri lidostā rada ceļu satiksmes traucējumus. Lidostas vadība uzskata, ka taksometri starptautiskajā lidostā "Rīga" rada nopietnus ceļu satiksmes traucējumus. Traucējumus rada lielais taksometru skaits, kas vienlaikus mēģina izmantot bijušo tā saukto taksometru līniju, kurā atbilstoši tiesas spriedumam tagad ir brīva piekļuve ikvienam transportlīdzeklim. Tas apdraudot gan citus satiksmes dalībniekus, gan lidostas pasažierus un viesus. Lidosta meklē risinājumus, lai, nepārkāpjot tiesas lēmumu, situāciju sakārtotu un haosu mazinātu.

(Ziņas no interneta portāla www.tvnet.lv)

Pētnieciska ekspedīcija

Dodas pa Antona Rimoviča pēdām

Nākamgad Balvu pilsēta svinēs 90 gadu jubileju. Lai godinātu piemiņu par bijušā Balvu Romas katoļu draudzes prāvesta Antona Rimoviča Balvu labā paveikto, vēsturniece, Balvu Valsts ģimnāzijas skolotāja Irēna Šaicāne, Balvu Novada muzeja pārstāves - vadītāja Iveta Supe, kā arī fotogrāfe, izstāžu kuratore Dace Teilāne, izglītojošā darba un darba ar apmeklētājiem vadītāja Astra Ločmele – Ambarova un sabiedrisko attiecību speciāliste Janīna Viksna devās ekspedīcijā pa A.Rimoviča dzīves nozīmīgākajām vietām. Šobrīd uzsākti darbi arī pie Rimoviča skvēra izveides iepretim Balvu Romas katoļu baznīcai.

28. un 29.augustā muzeja darbinieces devās ekspedīcijā, kuras mērķis bija apzināt koka altāra, prāvesta Antona Rimoviča atstāto kultūrvēsturisko mantojumu Latgalē. Divās dienās ekspedīcijas dalībnieces guva priekšstatu par A.Rimoviča ieguldījumu Latgales baznīcu, altāru, draudzes māju celtniecībā, atjaunošanā un labiekārtošanā, kā arī par viņa koka altāra talantu, ar kuru prāvests kalpoja Dievam un cilvēkiem, radot vērtīgus sakrālos mākslas darbus. "A.Rimovičs darināja skulptūras no koka, veidoja atļējumus gan ģipsī, gan izmantojot cementa javu. Daži viņa darbi vēl ir saglabājušies draudzēs, kurās prāvests kalpojis. Kopumā Latgalē Antons Rimovičs kalpojis vismaz deviņās draudzēs," atklāj vēstures izpētes ekspedīcijas dalībnieces.

Apmeklē Rimoviča kapu

Ekspedīcija sākās ar Svēto Misi Bikovas Vissvētākās Jēzus Sirds Romas katoļu draudzes baznīcā Gaigalavā, kurā Antons Rimovičs strādāja no 1926. līdz 1929.gadam. Tālāk vēstures pētnieču ceļš veda uz Rudzātu Svētā Jēkaba draudzi, kurā A.Rimovičs kalpojis no 1921. līdz 1926.gadam. Šinī baznīcā viņš ir uzbūvējis lielo koka altāri. "To aplūkojot, varēja saskatīt zināmas līdzības ar Balvu Romas katoļu baznīcas galveno altāri, par kura izveidi mēs arī varam pateikties prāvestam A.Rimovičam," stāsta I.Supe.

Ekspedīcijas dalībnieces izpētīja, ka Vārkavas Vissvētās Trīsvienības draudzē A.Rimovičs ir strādājis kā vikārs pavisam neilgi, tikai vienu gadu (no 1891. līdz 1892. gadam), bet zīmīgi, ka tā bijusi pirmā darbavietā Latgalē, kopš viņu iesūtīja par priesteri 1891.gadā Pēterpils Garīgajā seminārā un norīkoja par garīdznieku Latvijā.

"Nonākot pirmās dienas galapunktā - Rubeņu Svētā Pētera un Pāvila Romas katoļu draudzes baznīcā, vispirms uzmeklējām A.Rimoviča pēdējo atdusas vietu baznīcas dārzā. Ši bija pēdējā draudze, kurā prāvests kalpoja no 1932. līdz 1933.gadam. Prāvests vēlējās atgriezties Balvos, kur pilsētas Rožu kapos atdusas viņa māte, lai būtu apglabāts viņai līdzās, bet tas nepiepildījās," stāsta ekspedīcijas dalībniece I.Supe.

Pētnieces atklāj, ka prāvests Antons Rimovičs nomira 1933.gada jūlijā. Neskatoties uz slikto veselību, pēdējos gados viņš Rubeņu baznīcas dārzā bija izveidojis četras stūra kapelas Vissvētākā Sakramenta procesijas dienām (no kurām saglabājusies tikai viena), divus bikskrēslus, kā arī izlējis no cementa figūras baznīcas dārzam un kapu vārtiem.

Nākamajā dienā balveniešu pirmais pieturas punkts bija Sventes Vissvētākās Trīsvienības Romas katoļu baznīca. Viņas uzzināja, ka, dzīvojot Sventē, A.Rimovičs strādāja pie kara un juku laikos nopostītās Grendzes baznīcas atjaunošanas, kur grūtie darba apstākļi stipri iedragāja viņa veselību. Ekspedīcijas dalībnieces apskatīja Grendzes Svētā Pētera katoļu baznīcu, kur A.Rimovičs divu gadu kalpošanas laikā, ieguldot savus līdzekļus, izmūrēja izlauztos mūrus, uzlika jumtu, salika durvis un logus. Altāra centrālajā daļā atrodas prāvesta veidotais "Krustā sistā" tēls, altāra sānu daļās - Svētā Pētera un Pāvila skulptūras.

Nosauc par īsto Balvu dibinātāju

Ceļam vedot tālāk, muzeja darbinieces apmeklēja arī brāļu Skrindu dzimtas muzeju un mājas piemiņas vietu. Vienam no brāļiem Benediktam Skrindam, A.Rimoviča pēctecim, 1914.gadā uzticēja Balvu draudzi, kur viņš kalpoja līdz 1923.gada februārim ar dažu mēnešu pārtraukumu. "Prāvests B.Skrinda nosaucis Antonu Rimoviču par īsto "Balvu miestīņa dibinātāju". Viņa atmiņu pierakstos lasām, ka agrāk apkārt baznīcai bijuši tikai labības tīrumi, bet centrs atradies Verpuļevas sādžā. Prāvests Rimovičs iepirka no apkārtnes iedzīvotājiem mājas, tās nojauca un pārbūvēja uz baznīcas zemes. Šis ēkas viņš izīrēja dažādiem tirgotājiem un amat-



Foto - no personīgā arhīva

Pie A.Rimoviča kapa. Interesanti, ka prāvests bija vēlējies tikt apglabāts līdzās mātei Balvos, Rožu kapos. Diemžēl šī iecere nepiepildījās - viņš atdusas Rubeņu Svētā Pētera un Pāvila Romas katoļu draudzes baznīcas dārzā.

niekiem. Tādu māju viņš uzcēla daudz. Līdz ar to arī iedzīvotāju Balvos kļuva aizvien vairāk. Benedikts Skrinda bija arī viens no Latgales Kongresa organizatoriem un dalībniekiem 1917.gadā," dažas no Balvu vēstures lappusēm atklāj ekspedīcijas dalībnieces. Pētnieces uzzināja, ka Andrupenes Vissvētākās Jaunavas Marijas Skapulāra karalienes Romas katoļu baznīcā prāvests Antons Rimovičs kalpojis septiņus gadus - no 1914. līdz 1921.gadam, bet draudzes mājas pamatos atrodas akmens ar uzrakstu "Dievs, svēti Latviju".

Balveniešu pēdējais pieturas punkts bija Dukstīgala Jaunavas Marijas katoļu baznīca, kurā A.Rimovičs kalpojis apmēram trīs gadus (no 1893. līdz 1896.gadam. Dažos avotos minēts arī 1897.gads), tad negaidīti pārcelts uz Balvu Vissvētās Trīsvienības Romas katoļu draudzi.

Pārveido Balvu katoļu baznīcu

Veicot A.Rimoviča darbības izpēti, Balvu Novada muzeja darbinieces pārliecinājās, ka, kalpodams Balvos no 1897. līdz 1914. gadam, Antons Rimovičs paveicis ļoti daudz. Baznīcā koka grīdas vietā viņš salika akmens flīzes, salaboja jumtu, uzlika jaunu dzelzs krustu. Lielo altāri viņš pārveidoja pēc Viļņas Ostrobramas Dievmātes altāra parauga. Pārveidoja arī abus sānu altārus gotiskā stilā. Baznīcā uzstādīja jaunu dievgaldu, kuru izgriezta no Romūkstus upes dūņām izvilkta ozola. Viņš izgriezta arī daudzas figūras un kokgriezumus - Svētā Franciska un Svētās Klāras tēlus, Svētā Jāņa un Svētā Jēkaba attēlus, Betlēmes un Lieldienu figūras u.c. Altāra būvei un kokgriezumu veidošanai prāvests Rimovičs no Lietuvas ataicināja kokgriezēju Ananaiti, kuram palīdzēja vietējie galdnieki. Kokgriezēja darbs iepatikās arī pašam prāvestam, tādēļ viņš pakāpeniski apguva šo mākslu. 1912.gadā prāvests Balvu baznīcai nopirka ērģeles. Tika izgatavoti jauni liturģiskie tērpi.

"Ceļojot pa Latgales dievnamiem, nācās secināt, ka cilvēku lauku draudzēs kļūst arvien mazāk, par ko liecina palīgu trūkums draudzes dzīves kalpojumā. Kā atzina vietējie iedzīvotāji, uz draudzes dievnamiem dodas arvien mazāk ticīgi, jo daudzi ir aizgājuši mūžībā, citi pārcēlušies dzīvot uz lielākām pilsētām, kā arī liels daudzums iedzīvotāju izbraukuši ārpus Latvijas," stāsta ekspedīcijas dalībnieces.

Balvu Novada muzeja vadītāja Iveta Supe atklāj, ka A.Rimoviča vēsturiskā mantojuma izpēte joprojām turpinās: "Turpinām apkopot materiālus. Bibliotēkā veikta publikāciju apzināšana. Nākamgad no Šauļu muzeja Lietuvā atvedīsim arī A.Rimoviča darbu izstādi "Antons Rimovičs. Dievam un Cilvēkam". Šī izstāde ceļos pa Latgali - pa vietām, kur Rimovičs kalpojis." I.Supe visus interesentus 20.septembrī pulksten 17 aicina uz Sakrālās Kultūras centru, kur vēsturniece I.Šaicāne stāstīs par A.Rimoviča dzīves un darba gaitām, kā arī atstāto vēsturisko mantojumu.

"Laika gaitā pamazām zūd liecības par kultūrvēsturisko mantojumu. Nezināšanas dēļ tiek bojātas nozīmīgas vēsturiskas un mākslinieciskas vērtības, pamazām izbāl tautas atmiņa. Tādēļ svarīgi to spodrināt un atjaunot. Ekspedīcija bija ne tikai iespēja apzināt A.Rimoviča devumu, tā bija viņa piemiņas atjaunošana, nesot vēstījumu draudzēm, kurās prāvests kalpojis un radījis savus mākslas darbus," uzskata ekspedīcijas dalībniece.

Lappusi sagatavoja I.Tušinska

Kā vērtējat jauno prasību reģistrēt sausās tualetes?

Viedokļi

Mazmājiņas ir bēdīgā paskatā un videi nedraudzīgas



ULDIS SPRUDZĀNS, pašvaldības aģentūras "San - Tex" direktors

Eiropas Komisijas interese par to, kā Latvijā apsaimnieko individuālajās kanalizācijas sistēmās savāktos notekūdeņus, likusi valdībai izdot speciālus noteikumus. Tie uzdod pašvaldībām uzskaitīt un pieskatīt visas *atejas*, kas nav pieslēgtas centralizētajai kanalizācijas sistēmai. Oficiāli tie ir 2017. gada 27. jūnija Ministru kabineta noteikumi Nr. 384 "Noteikumi par decentralizēto kanalizācijas sistēmu apsaimniekošanu un reģistrēšanu". Tie nosaka notekūdeņu apsaimniekošanas prasības tām notekūdeņu kanalizācijas sistēmām, kas nav pievienotas sabiedrisko ūdenssaimniecības pakalpojumu sniedzēja centralizētajai kanalizācijas sistēmai. Noteikumi attiecas uz ciemu un pilsētu teritorijās esošajām decentralizētajām kanalizācijas sistēmām, tas nozīmē - rūpnieciski izgatavotām notekūdeņu attīrīšanas iekārtām (kopējā jauda mazāka par 5 m³/diennakti), septiņiem, notekūdeņu krājvertnēm, kurās uzkrājas neattīrīti notekūdeņi, septisko

tvvertņu dūņas, fekālijas vai kanalizācijas sistēmu tīrīšanas atkritumi.

Var teikt, ka noteikumi ir loģisks priekšnosacījums, ja gribam sakārtot apkārtējo vidi un rūpēties par savu veselību. No vienas puses var teikt, - kāds ļaunums tajā, ja paaudze pēc paaudzes izmantojušas mazās *sirdsmājiņas*? Taču arī pēdējie lietus nokrišņu plūdi uzskatāmi apliecina, kas notiek, ja mūsu sauso tuaļu bedrēs aumaļām gāžas virszemes ūdeņi, ļaujot tiem aizplūst pa kartupeļu vagu uz tuvāko dzeramā ūdens aku ar visām no tā izrietošajām sekām. Vēl neviens līdz galam nomalēs esošajiem rezervuāriem, septiņiem utt., un to izvadiem blakus esošajās grāvīs. Kas notiek Balvos, redzam, kad padziļinām nokrišņu novadgrāvjus. Balvos mums nav precīzu datu, cik daudz individuālo dzīvojamā māju izmanto sausās tualetes, jo mēs apsaimniekojam centralizētos tīklus. Varu tikai teikt, ka 2007.-2010. gadā realizētajā

Eiropas Savienības līdzfinansētajā projektā "Balvu ūdenssaimniecības attīstība, II kārtā" notekūdeņu pieejamība tika nodrošināta 270 iedzīvotājiem un dzeramā ūdens pieejamība - 383 iedzīvotājiem, kuri dzīvo individuālās mājās. Uz šodienas pieslēgumus pie jaunā ūdensvada izmanto 54% iedzīvotāji un kanalizāciju - 68% no iepriekšminētās pieejamības.

Viens no MK noteikumu mērķiem ir palīdzēt pašvaldībām sakārtot savu saimniecību, un ne tikai. Mērķis nav izskaust mazmājiņas, bet likt īpašniekam sakārtot savu objektu, radīt draudzīgu vidi apkārtējiem. Nav noslēpums, ka vienkāršotā variantā mazmājiņa sastāv no zemē izraktas bedres, virsū koka būdiņa, un notiek darbība. Kad šī bedre ir pilna, reizēm piemesta pat ar bundžām un pudelēm, to aizrok un citur atkal veido jaunu bedri. Tās ir bēdīgā stāvoklī, jo labākajā gadījumā tur izmanto vecus akas grodus, varbūt kaut kādu betonējumu. Mūsdienīga hermētiska tvvertne ir reti kuram.

Vai mēģina izprovocēt *ateju* revolūciju?

IZIDORS no Perdinavas ciema, galvenais speciālists labierīcību, kā arī daudzu citu ierīcību, izrīcību un rīcību jautājumos

runās, nevis darbos. Ļoti prātīgu domu pauda tas, kurš teica, ka nodokļu maksāšanas kultūra ir tieši proporcionāla nodokļu izlietošanas kultūrai. Ja cilvēki gadiem ilgi redz, ka maksātie nodokļi tiek bezkaunīgi izsaimniekoti, tērēti liekēžu un kaitnieku uzturēšanai, tad nekādas VID akcijas nespēs mainīt viņu domas un nodokļus nāksies izkarot ar teroristu metodēm. Tauta redz, ka no auto īpašniekiem ar cēlu mērķi uzlabot satiksmes drošību visos iespējamajos veidos tiek iekasētas milzu summas. Ierēdņi un biznesmeņi darbojas, apgūst līdzekļus, izstrādā projektus, bet ceļu stāvoklis un satiksmes drošība šīs darbošanās rezultātā kā bijusi, tā arī ir slikta. Tas liek domāt, ka pasākumi veikti tikai tāpēc, lai kāds tiktu pie peļņas. Tāpat notiek arī ar atkritumiem. Izskatās, ka arī šis sektors rada interesi tik vien, lai iekasētu no iedzīvotājiem pēc iespējas vairāk naudas, veidotu krāpnieciskas shēmas un gūtu peļņu. Ja pamatinterese būtu Latvijas sakoptība un vides tīrība, tad viss būtu savādāk un nevarētu notikt tā, ka ne tikai vietējie atkritumi tiek slikti apsaimniekoti, bet arī draža no citām valstīm slepeni tiek savesta Latvijā un te dedzināta, piesārņojot gaisu un apkārtni. Rodas priekšstats - lai pie kā arī šeit neķertos un ko neuzsāktu, vienmēr zaudētājos būs plašas tautas masas un apkārtējā vide, bet veikli blēži uz tā rēķina tikai papildīs savas kabatas. Tāpat ir sanācis arī ar ūdensvadu un kanalizācijas projektiem, tāpēc izskatās - arī tie ir aizsākti nevis tāpēc, ka kādam rūpētu, lai cilvēkiem būt pieejams kvalitatīvs dzersmais ūdens un ērtības, bet gan tāpēc, lai varētu apgūt naudu, no iedzīvotājiem *noplēst* neadekvātu maksu par pieslēgšanos un turpmāk tie būtu spiesti maksāt tik, cik kādam par pakalpojumu ienāks prātā pieprasīt, bez jebkādam alternatīvas iespējām. Vai kāds ir parēķinājis, cik reāli pensionāriem, bezdarbniekiem vai minimālās algas saņēmējiem, kuri tā jau nevar izdzīvot un *savilkt galus kopā*, ir samaksāt vairākus tūkstošus eiro par pieslēgšanos ūdensvadam un kanalizācijai? Lielā daļā mazpilsētu un ciematu pat šādas iespējas nav, un vienīgā priekšrocība tur dzīvot ir tā, ka garām ved neasfaltēta iela ar intensīvu satiksmi, un vasarā, tiklīdz atver savas mājas durvis, ir pilna mute ar putekļiem. Varētu domāt, ka sausās *atejas* un nekvalitatīvās akas Latvijas iedzīvotāji ir uztaisījuši sev kā

eksotikas elementus un viņiem vairs nav citu ko darīt, kā vien izpausties šādā veidā. Nē, mīļie likumu un noteikumu skribelētāji, tas viss ir no apkārt valdošā posta un nabadzības, kuru pie varas tikušie negrib ne redzēt, ne pieņemt kā acimredzamu faktu. Tas, ka deputātiem, pārvaldniekiem un ministriem ik pa laikam palielinās algas un bankām ir milzīga peļņa, vēl nenožīmē, ka vispārējā labklājība valstī ir tā pieaugusi, ka tagad iedzīvotāji varēs atļauties sev uzbūvēt sertificētas tualetes ar marmora podiem un sudraba krāniem, pieslēgties pie ūdensvada, kanalizācijas un par visu to maksāt tik, cik ierēdņiem ienāks prātā pieprasīt. Daži varbūt ir sasapņojušies, ka tā arī notiks, ka varēs uzlikt arī *atejas* nodokli, ka visi iedzīvotāji pēc ierēdņu pieprasījuma trīsreiz gadā nesīs podu uz tehnisko apskati, kur tam par maksu izsniegs derīguma uzlīmi. Ir taču vēl tik daudz neapgūtu iespēju paņemt no iedzīvotājiem naudu, šķietami izrādāt rūpes par ekoloģiju, apkārtējo vidi un cilvēku veselību. Var izstrādāt noteikumus, ka katrā atējā ir jābūt viedajam skaitītājam, internetpieslēgumam, kases aparātam un raportēt uz Briseli, ka šajā ziņā mēs esam priekšā visai Eiropai. Atbilstoši vietējai mentalitātei pats svarīgākais tomēr ir izstrādāt soda naudu preiskurantu un nodibināt *Ateju* komiteju katrā pagastā, jo tādā veidā tiktu radītas jaunas darbavietas, papildināts valsts budžets un sildīta ekonomika. Zobgaļi smejas, ka pavisam drīz pagastos varētu tikt apstiprināta vēl viena jauna amata vienība - kažu smilšukastu galvenais inspektors...

Perdinavas ciema ļaudīm rodas pamatotas aizdomas, visa šī *ateju epopeja* ir vairāk vajadzīga tāpēc, lai kārtējo reizi rastu iespēju izspiest naudu no iedzīvotāju kabatām. Daži ieminējās, ka nepārdomāti aiztikt tik svarīgu sfēru ir diezgan riskanti, jo sekas var būt neparedzamas. Iedzīvotāji var sākt masveidīgi iet kārtot savas darišanas uz vietējo domi, sabiedriskām vietām, autobusu pieturām, bibliotēkām, parkiem, skvēriem un apstādījumiem. Ir iespējama situācija, ka ar koncertiem, festivāliem, dancošanu, dziedāšanu un šoviem vairs nevarēs, kā līdz šim tas ir veiksmīgi izdevies, novērst tautas uzmanību no pēdējā laikā samilzušajām un mākslīgi radītajām problēmām, un var sākties revolūcija. Jāņem vērā, ka aizskarta tiek ļoti nopietna, gadu simtiem ilgi neatrisināta problēma.

Fakti

- Noteikumi par decentralizēto kanalizācijas sistēmu apsaimniekošanu un reģistrēšanu skars tikai pilsētu un ciemu iemītniekus.
- Saskaņā ar Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas aplēsēm, decentralizētās kanalizācijas sistēmas izmanto 20,9% Latvijas lielāko apdzīvoto vietu iedzīvotāju.
- Konkrētie noteikumi sodus par sausās *atejas* lietošanu neparedz, taču anotācijā solīts, ka tādi tikšot iestrādāti ūdenssaimniecības pakalpojumu likumā.

Pēdējās dienās mūsu ciemā sāk izplatīties baumas, ka ministrijā jau tiek izstrādāti vēl citi jauni noteikumi, šoreiz par apkārtējā gaisa aizsardzību no kaitīgās ietekmes. Ierēdņi, sēdēdami kabinetos (pa 10 gab. uz 1 kab.) un vērodami bezdelīgas aiz loģa, secinājuši, ka no ilgstošas beržšanās krēslos visas dienas garumā gaisa kvalitāte kabinetos strauji kritas. Steidzami esot tikusi sasaukta komiteja un izdarīts secinājums, ka visas valsts mērogā tauta nodara būtisku kaitējumu gaisa kvalitātei, apkārtējai videi un visai biosfērai kopumā, tāpēc ir jāasper radikāli soļi situācijas uzlabošanai un jāpieņem jauni noteikumi. Detaļas gan vēl nav izstrādātas, taču skaidri zināms, ka situāciju varētu glābt Obligātais Gaisa Bojāšanas Nodoklis (OGBN), kas tiks piemērots jau ar 1. janvāri. Taču sakarā ar to, ka valdība ļoti rūpējas par tautas labklājību un iedzīvotāju dzīves kvalitāti, OGBN tiks piemērotas atlaides: maznodrošinātajiem - 2 eiro centi un pensionāriem - pat 3 eiro centi gadā. Tas liek domāt, ka tauta izturēsies ar sapratni, atbalstīs noteikumus un apzinīgi maksās jauno nodokli. Mūsu tauta visos laikos bijusi visstrādīgākā, visapzinīgākā un visizpildīgākā, bet ierēdņi saimniekiem - vizītpāgākie, tāpēc tikuši slavēti gan savulaik Maskavā, gan Briselē. Mūsējie izpildīs visas prasības, ievēros visus noteikumus un nomaksās visus nodokļus, lai kādus tiem arī neuzliktu! Nu, ko, turpināsim vien maksāt, izpildīt izvirzītās prasības, izlikties, ka viss ir kārtībā, un vērot, kā aizver skolas, slimnīcas, policijas iecirkņus, likvidē glābšanas dienestus, pārstāj maksāt slimības lapas un visu acu priekšā izliek uz ielas pensionārus no afēristu izkrāptajām mājvietām! Viss taču tiek darīts likuma vārdā, cilvēku labā un rūpēs par tautu.

Viedokļus uzklusija M. Sprudzāne

Mielojas ar draudzības zupu un veido puķu piramīdas

Aizvadītajās brīvdienās visi ceļi veda uz Balvu novada Kubuliem, kur vietējie iedzīvotāji un viesi pulcējās ikgadējos Kubulu pagasta svētkos. Kā ierasts, svētki pavadīti pēc labākajām tradīcijām, un aktivitāšu klāsts bija tik plašs, ka avīzes slejās visu nemaz nevar atspoguļot – svētku dalībnieki veidoja ziedu paklāju un puķu piramīdas, izkustināja kaulus jaunatklātajā āra trenāžieru laukumā, minēja krustvārdu miklas, darbojās konfekšu pušķu meistardarbnīcā, piedalījās individuālās un komandu sporta aktivitātēs zemessargu vadībā un mielojās ar draudzības zupu. Noslēgumā kultūras namā notika Pilngadības svētki, kurus ar mūzikas skaņām papildīja populārais mūziķis Andris Baltacis un grupa "Tranzīts".



Mašīnas vilkšana. Svētku dalībniekiem bija nepieciešama ne tikai atjautība un veiklība, bet arī spēks. Iespēju vilkt mašīnu izmantoja arī komanda ar nosaukumu "Normāli čaļi", kuri nepilnu 100 metru garu trasi veica 48,2 sekundēs.

Labākais zābaku metējs.

Oskars Keišs ieguva 1.vietu zābaku mešanā. Turklāt tas O.Keišam nebija vienīgais triumfs. Kopā ar komandas biedriem viņš izcīnīja arī 1.vietu mašīnas vilkšanā un jokoja: "Ja kādam nepieciešams pavilkt mašīnu, droši zvaniet!"



Bižu pišana. Mazie ķipari bižu pišanu atzina par vienu no interesantākajām svētku nodarbēm. Kā nu ne, ja draugu lokā bija arī klauni Čiko un Riko.



Draudzības zupa. Par zupas galveno sastāvdaļu – meža gaļu – parūpējās vietējais mednieku kolektīvs. Savukārt pašu zupu gatavoja ciemiņi no Rēzeknes novada Bērzgales pagasta. Jāpiebilst, ka bērzgalieši zupai pievienoja arī savas, pēc īpašas receptes gatavotas sastāvdaļas, kuru pamatā, kā viņi pastāstīja, bija svētiņš, sakniņu uzlējums, 100% neatlaidība, drosmība, mērķtiecība, veiksmība, optimisms un, pats galvenais, 200% mīlestības!



Svētki izdevušies! Par godu Kubulu pagasta un Pilngadības svētkiem pie pagasta ēkas notika tradicionālā ziedu paklāja un puķu piramīdu veidošana. Par šo skaisto tradīciju un daudzām citām svētku aktivitātēm kopā ar iedzīvotājiem un svētku sadarbības partneriem parūpējās Kubulu pagasta darbinieki, bez kuriem svētki nemaz nebūtu iedomājami. Attēla priekšplānā (otrais no labās puses) - pagasta pārvaldes vadītājs Artūrs Luksts.



Čiko un Riko. Svētku apmeklētāji par jautrību sūdzēties nevarēja, par ko īpaši parūpējās visu milētie klauni Čiko un Riko.



Nopietna štelē.

Kubulu pagasta svētkos pirmo reizi ciemojās mūspuses zemessargi no 31.Kājnieku bataljona 1.Kājnieku rotas, kuri svētku apmeklētājiem bija sarūpējuši vairākas aktivitātes. Paši mazākie svētku dalībnieki, tostarp

Ņikita, ar īpašu interesi izmantoja iespēju tuvāk apskatīt ieročus.



Šim dāmām nekā nav šķērslis! Viena no jautrākajām aktivitātēm bija kāpšana pāri nelielām pagalmām īpaši izveidotā trasē. Tiesa, tas bija jādara ar aizsietām acīm! Viens no svētku dalībniekiem, vērojot attēlā redzamo mirkli, jokoja: "Vai tad nu pāri zirgam kāpjat, ka tik platus soļus sperat?"

Pavingrosim? Šajā pavasarī pie bērnu dārza "Ieviņa" ar Saeimas deputāta Jāņa Trupovnieka palīdzību uzstādīja āra trenāžierus. J.Trupovnieks kopā ar pārējiem svētku dalībniekiem nelaida garām iespēju kopīgi pavingrot.



Zābaku mešana. Viens no svētku viesiem – bērzglābītis Ivars – izmēģināja spēkus zābaku mešanā tālumā. Viņa labākais rezultāts bija 12 metri un 30 centimetri.



Armijas gultas klāšana. To, kā jāklāj armijas gulta, atcerējās arī bijušais Zemessardzes 4.brigādes komandieris balvenietis Jānis Gailis, kurš pašlaik dienestu turpina NATO spēku integrācijas vienības Latvijas komandiera amatā. Jāpiebilst, ka šī uzdevuma veikšanas galvenie kritēriji bija precizitāte un ātrums. 1.vietu ieguva Ginta Ivanova.

Teksts un foto – A.Ločmelis

* Sākums 1.lpp.

Lielā andeles diena Balvos



Kāpēc tik tumšs medus? Venija un Pēteris Augstkalni no Tilžas medu piedāvāja gadatirgū paši pirmie jeb pēdējie Sporta ielā. Tautā, vai tā ir īpaši izdomāta taktika, atsmēja, ka pluss tam tomēr esot, jo medus spaini, viņprāt, cilvēkiem ērtāk iegādāties, jau dodoties mājup. Pēteris ikvienam interesentam bija gatavs ilgi jo ilgi stāstīt gan par šī gada ražu, gan par medus īpašībām. "Piemēram, šajā medus spainītī medus ir tik tumšs, jo tur ir daudz vairāk mikroelementu. Medus vākums šogad atšķiras atkarībā no tā, kur tas vākts. No Saļņevas tika vairāk," paskaidroja bitenieks.



Vai balvenieši ir romantiski? Dina no Cēsīm stāstīja, ka Balvos ciemojas bieži un viņai jau ir izveidojies savs klientu loks, kurš labprāt iegādājas rapšu vaska precī, tostarp ziedu laternas. "Gribas ticēt, ka balvenieši ir ļoti romantiski cilvēki," viņa sprieda.



Ražo bērības lietas. Jānis no Kuldīgas mudināja iegādāties, kā pats uzsvēra, bērības lietas jeb koka rotaļlietas, pat loku ar bultām (foto). Viņaprāt, dabiski produkti nav aizstājami ar plastmasas ražojumiem. "Diemžēl jaunā paaudze reti pērk koka rotaļlietas. Neaizmirsīsim, ka katrs dēls ir ozols, katra meita – liepa," atgādināja kuldīdznieks.

Vareni, bet izaudzēt grūti. Smiltenes pusē audzētie sīpoli izskatījās nedabiski lieli. To saimnieks Pēteris atklāja, ka šis vēl nav pats lielākais eksemplārs: "Audzēšanas process ir diezgan sarežģīts, sākot ar sēklu, stādu utt."



Jābauda, kamēr var. Alūksniete Liene zināja teikt, ka šobrīd vēlīe kāposti vēl tikai nobriest. Savukārt kartupeļi izskatās slimīgi, bet par burkāniem nekā nav zināms. Kāpēc tā? "Grūti prognozēt, kā tie uzglabāsies," viņa paskaidroja. Balveniete Tamāra Mitjušina (foto) steidza iegādāties sviesta pupiņas piebilstot, ka pašai tās šogad nav padevušās.



Pircēji nav īgņas. Tuvākajās nedēļās apritēs četri gadi, kopš uz Balviem maizīti brauc tirgot uzņēmēji no Lejas-ciema. Saimniece zināja teikt, ka Ziemeļlatgalē dzīvo atsaucīgi un labestīgi cilvēki. "Neesat īgņas," viņa priecājās. Jautāta, kāda maize Balvos ir pieprasītākā, Ingūna atklāja, ka tā ir baltmaize un burkānu saldskābā maizīte.

Nepārdod ne par kādu cenu. Interesanti, ka Gulbenes novada Stradu pagastā audzētie ziemas ķiploki ir mūspuses cilvēku – Lindas Magones un Alda Odumiņa – darba augļi. Viņi bija vienīgie, kuriem bija līdzī arī mājdzīvnieks – franču buldogs Leila. Pircēji vairākkārt prasīja,



kāda ir suņuka cena, apņemoties kopā ar suni nopirkt arī visus ķiplokus. "Tas ir vienīgais, ko nepārdodom," paskaidroja Aldis (foto). Tāpat viņš atklāja, ka Leila ir arī kādā veida modinātājs: "Pulksten 7 pieņēl visus."

"Cik cilvēku, tik gaumju." Agris no Lēdmanes pircējiem piedāvāja gan klasiskās piparkūkas, gan tādas, kas atgādināja mākslas darbus.



Lūgts atklāt, kuras no piparkūkām ir pieprasītākas, viņš sprieda: "Cik cilvēku, tik gaumju." Tiesa, mazāku bērnu vecākiem lēdmanietis ieteica pirkēt tomēr klasiskos našķus paskaidrojot: "Tur nav pārtikas krāsvielu."



Lai tik klientu vairāk! Alūksnietis Edgars, apkalpojot pircēju, nenojauta, ka skābo kāpostu spainītis nonāks Balvu novada vadītāja ģimenē. "Lai tik vairāk klientu!" vēlāk viņš atzina "Vaduguns" žurnālistam.



Bizness iet uz priekšu. Mūspusē pazīstamais ābolu audzētājs Valērijs Romanovs no Viļakas pircējiem atklāja, ka par šī gada ražu nevar sūdzēties: "Kā citādi, ja tas ir mans bizness. Pietiks visiem!"



Lepna, ka prece nonāks ārzemēs. Ineta Ignatjeva no Naudaskalna atklāja, ka tirdzniecība sokas raiti. Viņa bija priecīga, ka vismaz divas čības nonāks Īrijā un Islandē. "Labi pērk zeķes. Acimredzot jau kājas sāk salt," sprieda rokdarbniece.

Īsumā

Rekavas vanadzēniem - 20 gadi

Rekavas vidusskolā vanadzēnu kopas darbība aizsākās 1997. gada 27. aprīlī pēc novadnieka Aloiza Pundura ierosinājuma, kad svinīgo solījumu nodeva 13 skolēni. Tā bija pirmā vanadzēnu kopa toreizējā Balvu rajonā. Gadu gaitā vanadzēnu skaitam augot, izveidojās divas kopas - "Rekava" un "Rekaviņa", kuras šobrīd vada skolotājas Ivita Slišāne un Aina Keiša.

Katru gadu vanadzēni tiek tradicionālajos vanadzēnu salidojumos, sporta spēlēs, volejbola turnīros, izzinošās ekskursijās. Līdz šim notikuši 18 salidojumi, no kuriem četrus organizējusi Rekavas vidusskola. Šī gada salidojums augusta nogalē Rekavas vanadzēniem bija īpašs, jo viņi svinēja kopas darbības 20 gadu jubileju, ciemos aicinot citu skolu vanadzēnus. Sevišķi mājniekus iepriecināja Rugāju novada vidusskolas un Eglaines pamatskolas vanadzēni, kuri ieradās viņus sveikt.

22. augusts iesākās ar salidojuma svinīgu atklāšanu, kurā piedalījās ciemiņi no organizācijas "Daugavas Vanagi Latvijā" (DVL). Viņu vidū bija vanadzēnu vadītājs Gunārs Spodris, DVL Centrālās Valdes priekšsēdis Andrejs Mežmalis, DVL Vanadzēnu vadītāja Klāra Mētra, Vanadzēnu goda priekšniece no Austrālijas Ilga Niraida. Pēc kopīgi nodziedātas himnas un vanadzēnu zvēresta nodošanas un skolas direktores Ainas Golubevas uzrunas visi devās ekskursijā pa Viļakas pilsētu, iegriežoties muzejā, kur iepazīnās ar informāciju par pilsētas vēsturi, nozīmīgākajām vietām, ēkām un baznīcām. Vanadzēni uzmanīgi noklausījās Viļakas katoļu draudzes mācītāja Guntara Skutela stāstījumu par baznīcu un uzkāpa baznīcas tornī, no kura pavērās skats uz pilsētu un tuvāko apkārtni. Vanadzēni apskatīja arī gleznu izstādi bijušā klostera ēkā, uz īsu brīdi iegriezās pareizticīgo baznīcā, bet vēlāk ciemojās Vēršukalnā, kur ar rūgstošas maizes smaržu viņus sagaidīja saimnieks Aldis Pušpurs. Pēc garšīgām pusdienām visi devās uz Stompaku purvu, lai nokļūtu nacionālo partizānu 1944. gada mītnes vietā, bet noslēgumā interaktīvā veidā iepazīna Rekavas ciemu. Vakarā jubilejas pasākuma dalībnieki atsauca atmiņā Rekavas vanadzēnu kopas vēsturi, aktivitātes un spilgtākos mirkļus, noklausījās ciemiņu atmiņu stāstus, kā arī kopīgi dziedāja tautasdziesmas pie ugunsкура.

Otrajā dienā vanadzēni devās uz Balkanu dabas parku, kur piedalījās dažādās aktivitātēs - vāca un vārija zāļu tējas, iepazīna veselīgas pirts gudrības, mācījās vanadzēnu himnu un dziedāja karaoke. Otro dienas pusi viņi veltīja sporta aktivitātēm, bet vakaru pavadīja Rekavas kultūras centrā, vērojot talantu koncertu, iesaistoties rotaļās "Strautiņa tecināšana" un dejā ar slotu. Savukārt īsi pirms pusnakts notika sengaiditā aplēptās mantas meklēšana, bet trešajā salidojuma dienā pēc sacensību uzvarētāju apbalvošanas noguruši, bet priecīgi visi devās mājās.

Baltinavietis kļuvis par bruņinieku

4. septembrī pēc svinīgā Zinību dienas pasākuma Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmijā (RTA) notika tradicionālie Rozes svētki, kuros piedalījās 1. kursu studenti, pretendējot uz Rozes vai Bruņinieka titulu.

Rozes svētkos, veicot dažādus uzdevumus, studenti neformālā gaisotnē iepazīnās cits ar citu un arī cīnījās par vērtīgām balvām un godpilniem tituliem. Arī šogad jaunieši demonstrēja savus talantus, improvizēja, veica žūrijas un 2016. gada Bruņinieka titulu ieguvēja Iljas Lobanova dotos uzdevumus. Dalībnieku sniegumu vērtēja RTA deju kopas "Dzīgā" vadītāja, Lūznavas muižas kultūras un izglītības projektu vadītāja Inga Drele, RTA Izglītības, valodu un dizaina fakultātes studējošo pašpārvaldes vadītāja, Studējošo padomes vadītājas vietniece, 2014. gada Rozes titula ieguvēja Laura Kudravskā un RTA studiju virziena "Tiesību zinātne" vieslektors Aldis Kaļva.

Konkursā piedalījās septiņi jaunieši, un viņu vidū bija arī Baltinavas vidusskolas absolvents Edgars Jermacāns, kurš ieguva godpilno Bruņinieka titulu. Savukārt par Rozi kļuva Nautrēnu vidusskolas absolvente Elvita Kotāne. E. Jermacāns, kurš ir aktīvs jauniešis - dejo, dzied un spēlē teātri, atzina, ka izvēlējies RTA, jo akadēmijā atrodas tuvāk viņa dzīvesvietai, kā arī te valda draudzīga un radoša atmosfēra. Edgars RTA studēs uzņēmējdarbību, specializējoties marketinga vadībā.

Medņevas jauniešu iniciatīvu centrā

Izmanto iespēju mācīties un darīt

Medņevas jauniešu iniciatīvu centrā šovasar divu mēnešu garumā kopā ar centra vadītāju Antru Prancāni aktivitāšu organizēšanā aktīvi līdzdarbojās nestrādājošā jaunā māmiņa INGRĪDA MEDNE, kurai tā bija laba iespēja, pārbaudot sevi dažādās jomās, izvēlēties nodarbošanos turpmākajai dzīvei. Darbs jauniešu centrā iedvesmoja Ingrīdu šoruden iestāties Rekavas vidusskolā, lai turpinātu iegūt vidējo izglītību.

Medņevas jauniešu iniciatīvu centra vadītāja Antra Prancāne atklāj, ka Ingrīda Medne labprāt iesaistījās piedāvātajās aktivitātēs, jo priecājās uz laiku nomainīt ierasto vidi, kā arī radoši izpausties un, sadarbojoties ar dažādiem cilvēkiem, dalīties un iegūt pieredzi daudzās dzīves jomās.

Vasara Medņevas jauniešu iniciatīvu centrā "Saulesziēds" bija ļoti darbīga, un visās aktivitātēs iesaistījās arī Ingrīda. Tā kā bērni ir iemīļojuši tādu itāļu ēdienu kā pica, šovasar centrā rikoja picu cepšanas darbnīcu. Bērni ar prieku izmantoja iespēju radoši izpausties kopīgā ēdiena gatavošanā. Katrs no viņiem labprāt izcepa savu īpašo, viņaprāt, visgaršīgāko picu. Daloties pieredzē un nogaršojot viens otra pagatavoto ēdienu, ikviens kulinārijas meistarklases dalībnieks uzzināja kaut ko jaunu. Arī Ingrīda iemācījās vairākas agrāk neiemēģinātas picu receptes, bet vislabāk viņai garšoja pica ar vistas gaļu un ananasiem. "Kopā gatavot bija interesanti un rezultāts tiešām sanāca labs," atzina jaunā medņeviete.

Jaunā māmiņa ar interesi iesaistījās arī krāsainu taureņu un ziedu izgatavošanā no plastmasas pudelēm, kas palīdzēja padarīt lietaino vasaru mazliet krāsaināku ne tikai pašai, bet arī citiem ciema iedzīvotājiem, jo dekorī līdz vasaras beigām rotāja pagasta centru. Turklāt Ingrīda nāca klajā ar iniciatīvu atjaunot "Ciemu futbola" kausa izcīņu, kurā piedalījās divas zēnu un trīs jauniešu komandas. Godpilno 1. vietu šajā turnīrā ieguva Baltinavas komanda. Ingrīda piedalījās arī pagasta Starppaaudžu sporta spēlēs, kas lietainā laikā dēļ notika stāvlaukumā uz jaunā asfalta seguma. Viņas ieguldījums bija stafetes "Ķegļi" sarīkošana un novadīšana, kā arī dalībnieku vērtēšana.

Augustā Ingrīda kopā ar citiem jauniešiem piedalījās krūzīšu apgleznošanas darbnīcā. Tā kā aktīvajai medņevietei bija neliela iepriekšēja pieredze filcēšanas mākslā, viņa labprāt to ieradīja arī citiem jauniešiem čibiņu filcēšanas darbnīcā.



Foto - no personīgā arhīva

Picas garšo visiem. Katrai čaklai saimniecei jāprot labi gatavot. Arī Ingrīda, piedaloties picu cepšanas darbnīcā, apguva jaunās šīs ēdiena receptes, ar kurām turpmāk varēs iepriecināt savus mājniekus.

Savukārt noslēgumā viņa kopā ar citiem jauniešiem devās pieredzes apmaiņas braucienā uz stādu audzētavu "Meža rasas", kur Ingrīda varēja uzzināt daudz jauna par savu otru iemīļotāko nodarbi - dārzkopību.

"Lai gan, darbojoties jauniešu centrā, neguvu finansiālu labumu, saņēmu daudz svarīgāku ieguvumu - pieredzi," secina Ingrīda Medne. Jaunā māmiņa apgalvo, ka patika ikviena aktivitāte, kurā piedalījās. "Tā kā pati nodarbojos ar floristiku, bija interesanti ierādīt savas prasmes bērniem. Ieguvu pieredzi dažādās dzīves jomās, piemēram, darbā ar cilvēkiem. Vēl uzzināju, kā veikalā norēķināties, izmantojot uzņēmuma vai iestādes rekvizītus, un daudz ko citu," skaidro jauniešu neslēpjot, ka viņas sirdslieta tomēr ir floristika un dārzniecība, tādēļ, iespējams, nākotnē izdosies gūt ienākumus, strādājot tieši šajā jomā. Turklāt Ingrīdai jau ir pieredze floristikā, un viņas darbu izstādes bijušas skatāmas gan Medņevas jauniešu centrā, gan vietējā bibliotēkā. Jaunās medņevietes floristikas darinājumi priecējuši arī Viļakas un Rekavas sociālo māju iemītniekus.

Pēc interesanti un saturīgi pavadītas vasaras, Ingrīda nolēma iegūt vidējo izglītību, iestājoties Rekavas vidusskolā, kur šobrīd čakli mācās.

Viļakas jauniešu iniciatīvu centrā

Dalās vasaras darba pieredzē

Šogad Viļakas novada dome atbalstīja Viļakas Jauniešu iniciatīvu centra aktivistes Lailu Milakni un Eviju Kravali, dodot viņām iespēju iejusties centra vadītāju lomā. Jaunietes labprāt dalās vasarā gūtajā pieredzē.

EVIJA KRAVALE, kura pirmā aizstāja centra vadītāju atvaļinājuma laikā, rezumējot divas nedēļas paveikto, saka: "Manos pienākumos ietilpa darbs ar jauniešiem. Pati esmu aktīvi iesaistījusies jauniešu centra rīkotajās aktivitātēs, tāpēc šī bija lieliska iespēja pamēģināt organizēt tās pašai. Centos iesaistīt pasākumos dažāda vecuma bērnus un jauniešus, sākot no sešu gadu vecuma."

Strādājot jauniešu centrā, Evija plānoja ne tikai izklaides, bet arī konkrētus darbus, ko jaunieši varētu paveikt. Viņa organizēja talku, kuras laikā dalībnieki sakārtoja Viļakas Jauniešu iniciatīvu centra iekštelpas, kā arī piedāvāja jauniešiem iespēju apmeklēt meistardarbnīcas, kino un spēļu vakarus. "Katrā no meistardarbnīcām centos dot iespēju iemācīties kaut ko jaunu, piemēram, dekupāžu. Kopā ar jauniešiem krāsojām mandalas un rotājām iekštelpas. Jaunākie dalībnieki bija sajūsmā par meistardarbnīcās iegūtajām zināšanām," stāsta Evija.

Tomēr viņa saskārās arī ar šīs darba ēnas pusi: "Esmu vilusies jauniešu aktivitātē, jo cerēju, ka tā būs lielāka. Bieži jādzird, ka pilsētā nav īsti ko iesākt, bet, kad paveras reālas iespējas, visi kļūst pasīvi. Manuprāt, katram būtu jāaizdomājas, ko viņš isti vēlas. Brīžiem šķita, ka uz aktivitāti neviens neieradīsies, tādēļ priecājos par katru apmeklētāju." Evija pārliecinājās, cik grūti ir samierināties ar jauniešu pasivitāti, tādēļ bija gandarīta, ka katrā no nodarbnīcām piedalījās vismaz daži aktīvi un draudzīgi jaunieši. Tomēr viņa ir ļoti pateicīga jauniešu centra vadītājai un pašvaldībai par doto iespēju šādi

piepelnīties vasarā, kā arī gūt vērtīgu darba pieredzi.

Arī LAILA MILAKNE, kura jauniešu centrā darbojās augustā, atzīst: "Godīgi sakot, nebiju iedomājusies, ka darbs ar dažāda vecuma jauniešiem prasa tik daudz pūļu, toties gandarījuma sajūta pēc paveiktā ir divtik liela." Lailas galvenie darba pienākumi bija līdzīgi, un divu nedēļu laikā viņa paguva ļoti daudz - sarīkoja kino vakarus, meistardarbnīcas jaunākajiem bērniem, meiteņu pidzamu ballīti ar nakšņošanu, talku, "kahoot" vakaru vecākiem jauniešiem un izglītojošu spēļu vakaru.

"Manuprāt, jauniešu atsauce nav liela tādēļ, ka ne visiem pieejama informācija par centrā notiekošo. Ne katrā mājā pieejams internets un vietnes facebook un instagram. Protams, jaunieši mēdz būt arī slinki un negrib iziet ārpus mājas. Ceru, ka tuvākajā nākotnē tas mainīsies un viņi kļūs atsaucīgāki, vairāk apmeklēs dažādus pasākumus, jo tieši šajā vecumā veidojas individualitāte. Tādēļ ir jāizmanto visas sniegtās iespējas, jāizaicina sevi un jātiek vaļā no kautrīguma. Nav jābaidās kļūties, jo mēs mācāmies tikai un vienīgi no savām kļūdām," pārliecināta Laila.

Strādājot jauniešu centrā, Laila novērojusi, ka dažāda vecuma zēni labprāt apmeklē ielu vingrošanas laukumu, kas ierīkots pie jauniešu centra: "Man bija liels prieks vērot, ka zēniem tiešām interesē attīstīt un pilnveidot savu ķermeni. Tā turpināt!"

Viļakas Jauniešu centra vadītāja Madara Jeromāne saka paldies abām jauniešiem par ieguldīto darbu un uzdrīkstēšanos. "Arī turpmāk jauniešiem, kuri nākamgad būs sasnieguši 18 gadu vecumu, plānojam dot iespēju strādāt centrā vadītājas atvaļinājuma laikā. Visus interesentus aicinām būt aktīviem pierādot, ka tieši viņi ir pelnījuši šo iespēju," aicina M. Jeromāne.

Lappusi sagatavoja I. Tušinska

Nobalso, jo pelnīts

Iesaistīties politikā iedrošināja ģimene

Pašvaldību vēlēšanās Baltinavas novada domes sastāvu papildināja četri jauni deputāti. Viena no jaunajām deputātēm ir LILITA KŪKOJA, Baltinavas vidusskolas un Baltinavas Mūzikas un mākslas skolas skolotāja. Viņa ir arī novada domes Izglītības, kultūras un sporta jautājumu komitejas vadītāja. Kopīgi ar pārējiem deputātiem risina jautājumus, kas svarīgi novada iedzīvotājiem.

Mākslas skolā skolotāja skolēniem māca zīmēšanu, gleznošanu, veidošanu, bet vidusskolā Lilita pasniedz sociālās zinības, mājturību un tehnoloģijas, ekonomiku, veselības mācību, vada floristikas pulciņu, kopā ar skolēniem aktīvi iesaistās dažādos pasākumos un projektos.

Kāds bija Izglītības, kultūras un sporta jautājumu komitejas deputātu 1.septembris?

-Komitejā esam četri deputāti – es, Baltinavas vidusskolas direktors Imants Slišāns, Baltinavas Kristīgās internātpamatskolas direktore Inta Vilkaite un Baltinavas Novada muzeja vadītāja Antra Keiša. Tā kā trīs no četriem deputātiem esam pedagogi, tad 1.septembrī atradāmies savās skolās. Es pati pirmajā skolas dienā sagaidīju savus audzēkņus - Baltinavas vidusskolas 9.klasi. Šajā mācību gadā klasē mācīsies 11 skolēni, jo devītklasnieku pulciņu papildinājuši divi jaunpieņacēji no citām skolām. Pirmajā skolas dienā valdīja svētku noskaņojums. Visas trīs Baltinavas skolas šajā dienā apmeklēja un skolēnus, vecākus, skolotājus uzrunāja novada domes priekšsēdētāja Sarmīte Tabore, Baltinavas Romas katoļu draudzes prāvests Staņislavs Prikulis.

Vai lietavu izraisītie plūdi, kas augusta pēdējās dienās piemeklēja Baltinavu, netraucēja bērniem ierasties skolā?

-Neraugoties uz spēcīgajām lietavām un daudzviet izskalotajiem ceļiem, skolā bija ieradušies visi skolēni. Dabas stihijas radītās sekas pamazām novērsta, ceļi salaboti. Taču lietavas, kas augusta beigās piemeklēja Baltinavu, bija kaut kas dramatisks. Viļakas – Kārsavas ceļš aiz Baltinavas izskatījās tā,

it kā būtu nomesta karalaika bumba. Baltinavā Supenka naktīs krāca kā jūra, neļaujot gulēt. Saprātu, cik atsaucīgi un izpalīdzīgi ir cilvēki Baltinavā. Ja vajadzēja, atbrauca, izsūknēja ūdeni. Tostarp bija arī jautri, pozitīvu emociju pilni brīži. Arā lietūs, peļķēs, plūdi, bet kultūras namā notiek starptautiskā kultūras festivāla Ziemeļlatgalē "Lipa kust!" folkloras kopu "Dubrava" un "Upīte" koncerts - dalībnieki muzicē, dzied, dejo.

Kādus jautājumus komitejā esat risinājuši šajā laikā?

-Kārtējos, kas saistīti ar kultūras, sporta un izglītības jomām novada dzīvē. Strādāsim pie tūrisma plāna izstrādes 2018.-2022.gadam.

Kāpēc nolēmāt iesaistīties politikā? Kā tas notika?

-Līdz šim nebiju deputāte ne domē, ne pagasta padomē. Savulaik deputāts bija mans vīrs Guntis Kūkojs. Tuvojoties pašvaldību vēlēšanām, mani uzrunāja tagadējā novada domes priekšsēdētāja Sarmīte Tabore. Piekrišanu kļūt par deputāta kandidāti nedevu uzreiz. Teicu, ka padomāšu, vai man tas vajadzīgs, aprunāšos ar ģimeni, lai pēc tam nav pārmetumu. Tieši ģimene bija tā, kas mani iedrošināja.

Un rezultāts bija pozitīvs! Kā domājat, kāpēc novada iedzīvotāji nobalsoja par Jums?

-Manuprāt, esmu sabiedriska un aktīva. Piedalos dažādos skolas, novada pasākumos, vadu kursus. Katru gadu ar skolēniem aktīvi piedalāmies netradicionālās modes skatē, kas lauku bērniem ir liels piedzīvojums. Pēc tam redzēto pārrunājam. Lai arī kādā brīdī uznāk apnikums, tomēr nāk jauns gads, jauna skate, un mēs atkal piedalāmies. Noformēju baznīcu svētdienas dievkalpojumiem. Šovasar kopā ar Lūciju Kašu noformēju baznīcu trim kāzām un vienas kāzas Balkānos. Šogad trešo gadu piedalījos svētku sēdējumā Šķilbēni-Baltinava - Aglona, kur rūpējos par mūsu svētku sēdējumā ēdināšanu. Dejoju arī novada dāmu deju kopā "Gaspaža". Man nav problēmu saprasties ar cilvēkiem, vienalga, kādu amatu vai sociālo stāvokli sabiedrībā viņi ieņem.

Kā pavadījāt šo vasaru?



Jaunā deputāte. Par Baltinavas novada domes deputāti Lilita Kūkoja kļuva šovasar, piesakot savu kandidatūru pašvaldību vēlēšanās. Iedzīvotāji par viņu nobalsoja, jo Lilitu un viņas ģimeni pazīst sen. Viņai nav problēmu saprasties ar cilvēkiem, vienalga kādu amatu vai sociālo stāvokli tie ieņem.

-Kopā ar Baltinavas novada delegāciju apmeklēju Ivjes pilsētu Baltkrievijā, kas ir Baltinavas novada sadarbības partneris, un guvu daudz pozitīvu emociju. Mēs piedalījāmies Ivjes svētkos ar bagātu programmu. Pārsteidza, cik apkārt viss ir sakopts, cik sirsnīgi pret mums izturējās cilvēki. Vēl šovasar ar Baltinavas vidusskolas kolektīvu braucām ekskursijā uz Liepāju, Klaipēdu, Palangu.

Tā kā esmu no Žiguriem (tur joprojām dzīvo mana mamma un krustmeita ar ģimeni), tad Žiguru meži atstājuši manī lielu mīlestību un ogošanu un sēņošanu. Taču šogad netiku ne reizi ogās, varbūt vēl iespēju palasīt dzērvenes. Man ļoti patīk mežā - ogošana un sēņošana labi relaksē. Var arī nopelnīt, jo braukt uz mežu tikai tāpat vien arī nav jēgas.

Papildina zināšanas un izbauda latgalisko sirsnību

"Gostūs pi Boņuka" Rogovkā

Augusta nogalē Rogovkā notika kārtējā latgaļu valodas, literatūras un kultūrvēstures skolotāju asociācijas vasaras nometne - kursi "Vosorošona-2017". Skolotāji, kuriem dārga dzimtā puse, tās valoda un tradīcijas, vienkop pulcējās jau 11.reizi.

Vasaras nometnē latgaļu valodas entuziasti papildina jau esošās valodas zināšanas, diskutē par problēmām, bet vienlaikus izbauda latgaliskā gara kopību, kas savijņo un paceļ jauniem darbiem un radošām idejām.

Šī gada skolotāju vasaras nometnē – kursos akcents bija likts uz latgaļu valodu. Profesore L.Leikuma nolasīja lekcijas "Latgaliešu valodas skaņas un burti", "Lietvārds, vietniekvārds un to pareizrakstība", "Īpašības un skaitļa vārdi", bet žurnāliste, latgaļu valodas speciāliste S.Ūdre - "Latgaliešu rakstu valoda", "Darbības vārds", "Divdabī". Profesore I.Šuplinska pasākumā prezentēja grāmatu "Gostūs pi Boņuka", kā arī runāja par datorspēju izmantošanu mācību procesā. Par grāmatu "Ieskats Rēzeknes vēsturē", kas ir izglītojoša un krāsojama, stāstīja skolotāja I.Zeīļa. Skolotāja A.Andrejeva runāja par novada mācības metodiku. Nautrēnu pagasta iedzīvotāja un vietējā muzeja vadītāja M.Zubko pasākuma dalībniekus iepazīstināja ar Rogovkas vēsturi. Skolotāji apmeklēja mākslinieka P.Gailuma keramikas izstādi un D.Zvejsalnieces mājas "Strautmalas", iepazīstot to apkārtni, kas ir viens no tūrisma objektiem Rogovkas pusē. No valodas nodarbībām brīvajā laikā varēja pamācīties izgatavot rotaslietas, filcēt. Noslēgumā pasākuma dalībnieki tika pie zelta medaļām un nometnes avīzītes.

No mūspuses pasākumā piedalījās skolotāji: AINA RAKSTIŅA no Tilžas, IMANTS SLIŠĀNS, SOLVETA LOGINA, INTA LUDBORŽA un IRĒNA KAŠA no Baltinavas. Jau piekto gadu "Vosorošanas" nometni – kursus skolotājiem apmeklēja Baltinavas vidusskolas vēstures un novada mācības skolotāja I.Ludborža. "Kursu akcents bija likts uz latgaliešu valodu, bet pasākuma organizatori piedāvāja arī materiālu, tehnoloģiju izmantošanas iespējas, ko var pielietot novada mācībā, audzināšanas stundās. Tāpat varēja dalīties pieredzē. Nometne man ļoti patīk, jo tajā valda patiesa latgaliskuma un sirsnības gaisotne.

Uz nometni braucu labprāt," atklāja I.Ludborža.

S.Logina Baltinavas vidusskolā māca skolēniem ģeogrāfiju, tomēr viņai kā latgalietei un folkloras kopas dalībniecei ne mazāk svarīga ir arī latgaliešu valoda. Viņa stāsta: "Biju aizmirsusi, kā latgaliešu valodā ir pūpēdis. Izrādās, to sauc par vilka tabaku, jo pārplisot sažuvis pūpēdis izdala tumši zaļganus putekļus. Apjautājot vairākus cilvēkus Baltinavas pusē, viņi to zināja. Tāpat man nebija zināms, ko nozīmē "kumeļa dierva" (Rogovkas pusē tā sauc pļavu). No grāmatas "Ieskats Rēzeknes vēsturē" mācību procesā ceru izmantot tās lappuses, kur stāstīts par ebrejiem un parādīta ebreju rakstība - ivrits. Interesanta ir arī grāmata "Gostūs pi Boņuka", kur darbojās četri tēli - Pastariņš no Kurzemes, Poga no Vidzemes, Annele no Zemgales un Boņuks no Latgales, kurš pārējiem pastāsta par Latgali. Jāatzīst, arī es nezināju, ka savulaik uz Balvu muižas vārtiem bijis uzraksts: "Suņiem un kalpiem ieeja aizliegta!"

Visus kursus - vasaras nometnes apmeklējusi Tilžas vidusskolas vēstures skolotāja Aina Rakstiņa. Pedagoge atzīst, ka viņai kā vēstures skolotājai latgaļu valodas pareizrakstības jautājumi nav tik sirdij tuvi, taču arī tā ir vēsture. Tikšanās uzmundrina, uzlādē jaunam darba cēlienam. Viņa stāsta: "Visiem ļoti patika atraktīvās Nautrēnu vidusskolas direktores Anitas Ludboržas vadītās spēles, meditēšana pie ugunsкура, skolas kolektīva radošums pasākuma organizēšanā, kaut vai zāļu, ogu, augu sīrupi un interesantie nometnes dalībnieku istabiņu nosaukumi "Kačiņu kolns", "Kumeļa pūrs", "Kumeļa dierva" un citi. Bija iepazīšanās vakars un vakars Gailumu Kroma kolnā. Malači, rogovkieši! Nometnes dalībnieki ir pateicīgi arī Veronikai Dundurei, kura jau 17 gadus vada Latgaliešu valodas, literatūras, kultūrvēstures skolotāju asociāciju."

Radošās nodarbības. Bez nopietnām lekcijām par latgaļu valodas pareizrakstības jautājumiem, vasaras nometnes - kursu dalībniekiem bija iespēja iesaistīties radošos un atraktīvos pasākumos, par ko bija parūpējušies pasākuma organizatori. Viens no tiem bija rokassprādzu darināšana, kurā iesaistījās arī mūspuses kursu dalībnieces - Aina Rakstiņa, Solveta Logina un Irēna Kaša (attēlā vidū).



Rakstu grūtības. Daudzi no mums bez problēmām runā latgaliski, jo dzimuši un auguši Latgalē, kur ģimenēs pārsvarā runā latgaļu valodā. Latgaļu valodā arī lasa. Taču ar latgaļu valodas rakstību ir, kā ir, it sevišķi padomju skolās gājušiem, jo tad latgaļu valodu nemācīja, nebija arī interešu pulciņu rakstības prasmes apguvei. Gramatika visos laikos lielai daļai skolēnu šķitusi grūta, ne jau velti tautā cirkulē skaitāmpantiņš: "Gramatika, gramatika/maziem bērniem nepatika." Latgaļu valodas pareizrakstību skolotāju vasaras nometnes - kursu dalībniekiem mācīja profesore Lidija Leikuma.



Lappusi sagatavoja I.Zinkovska

Foto - no personīgā arhīva

Foto - no personīgā arhīva

Brīvprātīgie steidz palīgā

Meklējumi beidzas bez rezultāta – Annu neatrod

Pēc izmīsušo radnieku un tuvinieku lūguma sestdien Viļakas novada Šķilbēnu pagasta Buku ciemā notika "Vaduguns" organizēta brīvprātīga bezvēsts pazudušās sievietes meklēšana. 59 gadus vecā šķilbēniete Anna Vizule 2.septembrī izgāja no savām mājām un līdz šim bridim nav atgriezusies. Tuvinieku palīgā saucienam atsaucās aptuveni 40 vietējie, kaimiņpagastu un arī blakus novadu iedzīvotāji, kuri bija gatavi upurēt savu brīvo laiku un atstāt nepadarītos darbus. Diemžēl Annu atrast tā arī neizdevās...



Galvenais nezaudēt cerību. Kopā ar pazudušās sievietes tuviniekiem un citiem brīvprātīgajiem meklēšanas pasākumā piedalījās arī Viļakas novada domes priekšsēdētājs Sergejs Maksimovs (no kreisās) un Šķilbēnu pagasta pārvaldnieks Andris Mežals. Novada vadītājs atzina, ka viņam bija ļoti svarīgi sestdien būt kopā ar visiem un kaut pāris stundas piedalīties meklēšanā. "Ir ļoti labi, ka tuviniekos neizdzīst cerība atrast Annu, tādēļ jāturpina iesāktais un jāmeklē tālāk – apstāties nedrīkst. Šobrīd mūsu uzdevums ir kopā ar Annas radniekiem un drošības struktūrām izveidot karti un tajā atzīmēt jau pārmeklētās teritorijas un mājas. Visticamāk, meklēšanas zona būs jāpaplašina. Es domāju, ka agri vai vēlū mēs viņu atradīsim, bet šobrīd pats galvenais ir nezaudēt ticību," uzskata S.Maksimovs.

Uzreiz zināja, ka ies palīgā.

Tiklīdz uzzināja par izsludināto Annas meklēšanu, doties palīgā bija gatava arī Rekavas vidusskolas skolotāja Dina Krakope ar meitu Elvītu un



brāju meitu Sintiju Vizuli. Dinas pārliecība ir stingra, - šādā reizē ikdienas darāmie darbi var pagaidīt, jo ne jau katru dienu pazūd cilvēki. "Liels paldies visiem, kuri atrada laiku un atbrauca, taču, godīgi sakot, no vietējiem Upītes cilvēkiem gaidīju lielāku atsaucību. Darbs ir, bija un būs, taču jāatceras, ka kādam cilvēkam pazudusi Anna ir pats tuvākais cilvēks uz pasaules." Kā visi, arī Dina ir apbēdināta, ka sestdien Annu tā arī neizdevās atrast, taču viņa ir pārliecības pilna, ka iesāktais jāturpina. Turklāt meklējamā teritorija ir diezgan liela, daudzviet viss aizaudzis, kas visu apgrūtināja. "Ja drošības struktūras jau visu pārmeklējušas, jāsāk ticēt kādiem citiem spēkiem, varbūt pat pārdabiskiem. Tuviniekiem jāvērsas pie ekstrasensiem – ja nu kāds pavediens uzrodas," sprieda skolotāja.



Apņēmības pilni. Teju piecas stundas uz Šķilbēnu pagasta Buku ciemu atbraukušie kopā ar Annas tuviniekiem vēltija viņas meklēšanai. Ne viens vien brīvprātīgais, izgājis no meža brikšņiem, steidza novilkt zābakus, izliet piesmēlušos ūdeni un izgriezt samirkušās zeķes. Tajā dienā neviens negaudās ne par slapjajām kājām, ne par lietu, kas izmērcēja līdz kaulam. Ik pa laikam kāds izteica minējumus, ka varbūt tomēr meklē nepareizā vietā, varbūt viņa devusies pa kādu citu ceļu, varbūt Annu paņēmusi kāda automašīna... Minējumu daudz, bet pavediena neviena.

Atbrauc pat no kaimiņnovada.

Kārsavietis Valdis Mūrnieks (no kreisās) uz Šķilbēniem devās, drauga Daiņa, kurš dzīvo Šķilbēnu pagastā, mudināts: "Dainis man piezvanīja, visu izstāstīja, turklāt vēl iedeva avīzē rakstu par Annas pazušānu izlasīt. Sapratu, ka jābrauc." Virietis atzīst, ka šādā meklēšanas akcijā piedalījās pirmo reizi, un ne mirkli nenozēlo, ka devies palīgā. "Pārmeklējam tuvējo mežu krustu šķērsu, bet varbūt vajadzēja arī Annas dzimto pusi Pazlaukā apskatīt. Cik tādi gadījumi nav dzirdēti, ka cilvēks iet uz vietu, kur dzimis un audzis...", prātoja Valdis.



Ir vai nav? Annas meklēšanu sāka ar Viļumu meža, kur pēdējo reizi redzēta Anna, *ķemmēšanu*. Jau pēc 15 minūtēm atskanēja sauciens – kaut ko atradām! Mežā uz koka bija pakārtas treniņbikses. Vietējie zināja teikt, ka līdzīgas tām nēsājusi arī Anna, un nolēma tās nogādāt atpazīšanai tuviniekiem. Diemžēl izrādījās, ka tās tomēr nav viņas bikses.

Zimē uz ceļa. Kad tuvējais mežs un grāvmalas bija pārmeklētas, brīvprātīgie nolēma sadalīties divās grupās un doties citā virzienā - tuvāk mājām. Vietējie iedzīvotāji turpat uz ceļa ar koku sazīmēja shēmu un apzināja pārmeklējamo teritoriju. Diemžēl arī tas nedeava gaidīto rezultātu.

Annas tuvinieki teic milzīgu paldies Viļakas novada domes priekšsēdētājam, pagasta pārvaldniekam un visiem atsaucīgajiem cilvēkiem, kuri atrada laiku, lai piedalītos viņas meklēšanā.



Meklē arī skolēni. Uz Šķilbēniem atbrauca arī pazudušās sievietes mazmeitas klasesbiedri no Balvu Valsts ģimnāzijas un skolas direktore Inese Paidere (no labās). Viņa stāsta, ka viss iesākās ar vienu rindiņu 9.b klases *Whatsappā* piektdienas pēcpusdienā: "Man ir pazudusi vecmamma, vēlos lūgt dažu klasesbiedru palīdzību braukt meklēt." Atsaucās lielākā daļa klasesbiedru un, protams, nepieļāvu domu, ka pati varētu nepiedalīties. Ņemot vērā, ka skolēniem ir tikai 15 gadi, lūdzu viņus aprunāties ar vecākiem mājās, jo, meklējot un potenciāli atrodot cilvēku, kurš ilgstoši bijis pazudis, tas varētu izrādīties psiholoģiski ļoti smagi nenobriedušās psihiķes dēļ. Diemžēl meklējumi tomēr beidzās neveiksmīgi. Klasei esmu audzinātāja trešo gadu un varu teikt, ka skolēni ir vienoti, izpalīdzīgi un atsaucīgi. Viņi uzskata, - ja notikusi tāda nelaime, jāsteidzas palīgā, draugiem vienmēr ir jāpalīdz - tāpēc jau tā ir draudzība!"



Izložņā arī pamestās mājas. Apskatīts un pārmeklēts tika viss - mežs, grāvmalas, kapsētu apkārtnē un arī pamestās, brikšņos ieaugušās mājas.

Lappusi sagatavoja S.Karavoičika, A.Kirsanova foto

Zemessargi gatavojas mācībām "Zobens 2017"

Piedalās lauka kauju apmācībās un apgūst snaiperu iemaņas

Gluži tāpat kā gada pārējos mēnešos, mūspuses novadu zemessargiem no Zemessardzes 3. brigādes 31. Kājnieku bataljona 1. Kājnieku rotas dažādu aktivitāšu netrūka arī aizvadītajā mēnesī un septembra sākumā.

No 25. līdz 27. augustam notika Zemessardzes lauka taktiskais vingrinājums, kurā piedalījās 42 mūspuses zemessargi. Vingrinājuma laikā zemessargi apguva lauka vingrinājumu "Atkāpšanās" un praktiski pārbaudīja iepriekš iegūtās teorētiskās zināšanas lauka kaujas iemaņās. Zemessargi trīs dienas dzīvoja meža apvidū un pārtika no sausās uzturdevas. Tāpat zemessargi lauka kauju iemaņas apguva 2. un 3. septembrī poligonā Alūksnē, kad aptuveni 70 zemessargi no bataljona 1. Kājnieku rotas veica lauka kauju iemaņu testus. Zemessargiem pārbaudīja zināšanas medicīnā – tā devētā leģenda jeb mācību scenārijs bija, ka ir asiņojoša rēta, kurai nepieciešams uzlikt pārsēju. Notika apmācības ar sakaru līdzekļiem, kad zemessargiem vajadzēja demonstrēt savas prasmes darbā ar rāciju sagatavošanu un sakaru nodibināšanu. Zemessargi trenējās arī pareizi iekāpt un izkāpt no militārā transportlīdzekļa. Arī šīs iemaņas ir jāapgūst, un tām ir sava specifika, pretējā gadījumā var iedzīvoties dažādās traumās. Tāpat notika orientēšanās apmācības speciāli izveidotā trasē. Visbeidzot lauka kauju iemaņu testos pārbaudīja zemessargu prasmes individuālā ekipējuma sakārtošanā. Arī šis uzdevums mūspuses zemessargiem nebija šķērslis, kuru visi veiksmīgi izpildīja.

Aizvadītajā mēnesī zemessargi veiksmīgi apguva un pabeidza arī dažādas citāda veida apmācības un kursus. No 5. līdz 26. augustam mācību poligonā "Meža Mackeviči" Daugavpils novadā notika apmācības, kur zemessargi apguva gan snaiperu, gan arī izlūku iemaņas. Zemessargs OSKARS KLIKUCIS no Balvu novada Kubulu pagasta piedalījās snaiperu apmācībās, kur ieguva pamatzināšanas, kā rīkoties ar šāda veida ieroci. Jāpiebilst, ka O. Klikucis vismaz pagaidām ir vienīgais mūspuses zemessargs, kurš apguvis iemaņas rīkoties ar šādu ieroci. Tāpat pirmo reizi no 1. Kājnieku rotas divi zemessargi no Kubulim – KRIŠJĀNIS KOZLOVSKIS un EDUARDS PLUŠS – šajā pašā mācību poligonā piedalījās izlūkvada nometnē. Tajā zemessargiem bija jāveic dažādi pārbaudījumi, tostarp jādemonstrē izdzīvošanas prasmes meža apvidū.

No 6. līdz 19. augustam trīs zemessargi – balvenieši AIGARS MAČS, ARTŪRS PAPINS un MĀRIS CIRCENS - devās uz kursiem Cēsīs, kurus absolvēja un ieguva nākamās dienesta pakāpes "Kaprālis". Līdz ar to minētajiem zemessargiem 1. Kājnieku rotā uzticēti arī dienesta pienākumi augstākos amatos. Visbeidzot augustā Alūksnē divi mūspuses zemessargi veiksmīgi apguva smagā ložmetēja kursus.

Jāpiebilst, ka pašlaik mūspuses zemessargi intensīvi gatavojas vienām no Zemessardzes 3. brigādes lielākajām militārajām mācībām "Zobens 2017", tādējādi stiprinot aizsardzības spējas un pilnveidojot savstarpēju sadarbību. Mācības notiks oktobrī, kurās piedalīsies ne tikai mūspuses novadu zemessargi un zemessargi no citiem Latvijas Zemessardzes bataljoniem, bet arī bruņotie spēki no Igaunijas.

Pieņem ieskaiti sakaru procedūrā. Zemessargiem neatņemama sastāvdaļa dienestā ir prasmes darboties ar sakaru ierīcēm. Mācībās Alūksnē zemessargi kārtāja ieskaiti sakaru procedūrās, ko pieņēma balvenietis kaprālis Aigars Mačs.

Šogad Nacionālajos bruņotajos spēkos militārās pamatapmācības, kolektīvās apmācības nometnēs un dažādos profesionālajosursos apmācīti jau vairāk nekā 1160 zemessargi no Zemessardzes 2. Vidzemes, 3. Latgales un 4. Kurzemes brigādes, tostarp mūspuses zemessargi. Zemessarga pamatapmācības līmeni šogad apguvuši vairāk nekā 430 zemessargi. Kolektīvajā apmācībā militārās iemaņas, darbojoties nodaļas sastāvā, apguvuši 170 zemessargi. Savukārt vairāk nekā 560 zemessargi dažādos profesionālajosursos ieguvuši pavāra, uguns koriģētāja, izlūka, nodaļas komandiera, vada seržanta, ložmetējnieka, granātnieka, mediķa un sakarnieka kvalifikāciju. Zemessargu apmācības intensīvi notiek mācību poligonos Gulbenes novada Galgauskas pagastā, mācību poligonā "Meža Mackeviči" Daugavpils novadā, Ādažu poligonā, Zemessardzes mācību centrā Dobeļē, nekustamajā īpašumā "Mežaine", Skrundā, poligonā "Lāčusils", kā arī Valmieras un Kuldīgas novados. Savukārt Nacionālo bruņoto spēku komandieris ģenerālleitnants Leonīds Kalniņš Zemessardzes 26. gadadienā uzsvēra, ka šobrīd notiek intensīvs darbs pie netiešās uguns atbalsta spēju attīstības un atsevišķu Zemessardzes bataljonu, arī Zemessardzes zinātnes, pētniecības un inovāciju centra izveides. "Zemessardze spēju attīstībā strauji gājusi uz priekšu, tāpēc būtiski arī tās struktūru veidot atbilstošu veicamajiem uzdevumiem un pēc iespējas caurskatāmāku. Šogad iznīcināti 2456 sprādzienbīstami priekšmeti un regulāra zemessargu iesaistīšanās pazudušu personu meklēšanā ir tikai neliels ieskaits Zemessardzes ikdienā," stāsta komandieris L. Kalniņš.

Nodod zināšanas medicīnā.

1. Kājnieku rotas medmāsa vecākā zemessardze Vija Zaharova mācību poligonā Alūksnē apmāca zemessargus, kā pareizi lauka apstākļos uzlikt pārsēju uz asiņojošas rētas. Demonstrācija notiek uz vecākā zemessarga Andra Odumiņa, kurš šogad Kājnieku skolā Alūksnē veiksmīgi absolvēja kursu "Karavīrs glābējs".



Foto - no personīgā arhīva



Foto - no personīgā arhīva

Katram prasmēm sava specifika. Mācībās Alūksnē zemessargi atsvaidzināja atmiņā arī iemaņas, kā pareizi iekāpt un izkāpt no militārā transportlīdzekļa.



Foto - no personīgā arhīva

Informē policija

No 4. līdz 10. septembrim Valsts policijas Balvu iecirkņa apkalpojamajā teritorijā (Balvu, Viļakas, Rugāju un Baltinavas novadi) reģistrēts 61 notikums. Sastādīti trīs administratīvā pārkāpuma protokoli par atrašanās sabiedriskā vietā alkohola reibumā, viens protokols – par siko huligānismu. Tāpat reģistrēti četri ceļu satiksmes negadījumi bez cietušajiem, 13 reizes policijas darbinieki devās uz ģimenes vai sadzīves rakstura konfliktu gadījumiem, kā arī konstatēts viens cilvēks, kurš vadīja velosipēdu alkohola reibumā.

Nozog velosipēdus

4. septembrī Balvos nozagts velosipēds. Nodarītais materiālais zaudējums – 40 eiro. Policija pārbauda aizdomās turamo personu loku. Uzsākts kriminālprocess.

Velosipēds nozagts arī 6. septembrī Balvu novada Kubulu pagastā. Uzsākts kriminālprocess. Notiek izmeklēšana.

Zog bibliotēkā

7. septembrī saņemta informācija, ka bibliotēkā Viļakas novadā nozagtas dažādas mantas. Policija skaidro, cik liels ir zādības rezultātā nodarītais materiālais zaudējums. Uzsākts kriminālprocess. Notiek izmeklēšana.

Sadursme ar meža dzīvnieku

7. septembra vakarā kāds vīrietis vadīja automašīnu "Mazda", līdz sadūrās ar meža dzīvnieku. Valsts policija atgādina autovadītājiem būt uzmanīgiem, jo meža dzīvnieki uzskriet uz ceļa braucamās daļas var jebkurā vietā – ne tikai ārpus apdzīvotām vietām, bet arī pilsētās ar krietni lielāku satiksmes intensitāti.

Nozog laivu

9. septembrī saņemta informācija, ka Viļakas novada Susāju pagastā no ezera nozagta plastikāta laiva. Notiek izmeklēšana.

Apmaldās mežā

7. septembrī ar laimīgām beigām noslēdzās divu kundžu, kuras bija apmaldījušās mežā, meklēšanas pasākumi.

1940. un 1939. gadā dzimušas kundzes bija nolēmušas doties lasīt meža veltes Viļakas novada Susāju pagastā. Kādā no brīžiem sievietes saprata, ka pašas saviem spēkiem no meža izkļūt nevar, tādēļ zvanīja uz vienoto ārkārtas palīdzības izsaukumu numuru 112. Kad glābšanas dienesti saņēma informāciju par notikušo, tie devās uz aptuveno sieviešu atrašanās vietu. Dienestu darbinieki atkārtoti sazinājās ar sievietēm un izmantoja visus iespējamus līdzekļus (sirēnas, bākgunis), lai kundzes tos pamanītu, sadzirdētu un izkļūtu no meža. Viss beidzās laimīgi un kopīgiem spēkiem sievietes tika atrastas.

Lappusi sagatavoja A. Ločmelis

Jaunākie žurnālu numuri

Citādā Pasaule



☞ Visuma atbildes uz visiem jautājumiem. *Saruna ar ekstrasensu Rešardu Kalpišu.*

☞ Miera nesējs Dalailama. *Tibetas budisma garīgā līdera dzīve iedvesmo daudzus.*

☞ Rožu kari ar slimībām. *Mežrozītes ārstē un piepilda ar pozitīvu enerģiju.*

☞ Nevienš mani šodien vairs nevar piemānīt. *Zīlniece Anita Balode spēj ieskatīties nākotnē.*

☞ Iemilējusies žurka. *Jaunās raganas stāsta turpinājums.*

☞ Satikt sevi. *Katram ir dubultnieks - domās vai paralēlā pasaulē.*

☞ Vēl numurā: astroloģes un numeroloģes prognozes, veselības horoskops, noderīgas ziņas un grāmatu apskats. Mēness dienu kalendārs.

Ilustrētā Zinātne



☞ Dienas piedāvājums 2050: kukaiņi un mākslīgā gaļa. *Pasaulē nemītīgi pieaug pieprasījums pēc gaļas, tāpēc zinātnieki nododas jaunu proteīnu avotu meklējumiem.*

☞ Mājas laboratorija: ūdens pilieni skraida pa karstu katlu. *200 grādu karstumā izolējošs tvaiku spilvens liek ūdens pilieniem lidināties virs katla dibena un neiztvaikot.*

☞ 5 mīti par grūtniecību. *Jauni pētījumi ļauj izziņāt laiku, kad divas šūnas saplūdušas un top cilvēks.*

☞ Atklājēja dodas kamikadzēs misijā. *22 pārdrošus pikējumus zem Saturnam tuvākā gredzena kopš pavasara veic zonde "Cassini", tomēr lidojums var beigties tikai vienā veidā - liesmu jūrā.*

☞ CO₂ pārtaps par minerāliem un apaviem. *Islandes zinātnieki veikuši klimata pārmaiņu ierobežošanai noderīgu atklājumu - divos gados CO₂ var pārvērst par nekaitīgiem minerāliem.*

☞ Zinātnieki pēta dažādas maņas. *Ar piecām klasiskajām maņām ir par maz, lai apzinātu impulsus, ko uztvēr organisms.*

☞ Cīņa par sugas pastāvēšanu. *Ziemeļu upespērleņu nākotne Latvijā un pasaulē neizskatās spoži, tomēr pētnieki nezaudē cerības atjaunot populāciju.*

☞ Fiziķi izgaismo atomu spoguļattēlus. *Saskaņā ar līdzšinējām fizikas teorijām Visumam būtu jābūt tukšam, bet kāpēc tā tomēr nav? Iespējams, atbildi varētu sniegt noslēpumainā anti viela.*

☞ Atklājumi pasaulē. *Lipīgs drons apputeksnēs puķes. Jauna vakcīna sargās no malārijas. 10 miljoni sūkņu glābs Arktikas ledu.*

☞ Jautājumi un atbildes. *Kā izgatavo pretindi? Vai dzīvnieku vidū ir kreiji un labroči? Kāpēc cilvēki žagojas?*

Dārza Pasaule



☞ Dārza darbu kalendārs. *Dārza darbiem labvēlīgās un nelabvēlīgās dienas septembrī.*

☞ Kolekcijas puķe. *Zemās dālijas apstādījumiem. Iesakām šķirnes, kas ir zemākas par vienu metru un lieliski aug bez jebkādiem balstiem.*

☞ Intervija ar lietpratēju. *Smiltsērķšķu audzētāju apvienības vadītājs Andrejs Brūvelis stāsta par smiltsērķšķu labākajām šķirnēm un to audzēšanas īpatnībām.*

☞ Iedvesmas dārzs. *Kukšu muiža pārsteidz ne vien ar īpašajiem viesnīcas numuru interjeriem un izsmalcināto virtuvi, bet arī ar krāšņo, Latvijai neierasto angļu stila dārzu.*

☞ Alternatīva saimniekošana. *Permakultūras karaļvalsts.*

☞ Košumdārzs. *Augu kaislības pārņemtie. Stādaudzētavā "Ozoli" atrodami gan neparasti kokaugi, gan neredzētas puķes, graudzāles un citi krāšņumaugi.*

☞ Augļu dārzs. *Labi aug dārza sliktākajā vietā - kā audzēt un kādas pilādžu kultūršķirnes izvēlēties dārzam?*

☞ Sakņu dārzs. *Septembris - tomātu ražas laiks.*

☞ Padoms. *Rudens kaļķošana dārzā.*

☞ Praktisko padomu ceļvedis. *Dārzu raža. Kad novākt? Kā izglabāt? Kāpēc mellenēm nav ogu?*

Prātnieks

9. kārtā

Gada garumā atbildes varēsiet rast bibliotēkas jaunākajos periodikas izdevumos un enciklopēdijās, kā arī interneta resursos par vēsturi, zinātni, dzīvnieku pasauli, slavenību dzīvi un daudziem citiem jautājumiem.

Atbildes uz konkursa jautājumiem gaidīsim līdz nākamā mēneša pirmajam datumam Balvu Centrālās bibliotēkas bērnu un jauniešu lasītavā vai elektroniski uz e-pastu: biblioteka@balvi.lv. LAI VEICAS!

Atbildes uz konkursa jautājumiem gaidīsim līdz nākamā mēneša pirmajam datumam Balvu Centrālās bibliotēkas bērnu un jauniešu lasītavā vai elektroniski uz e-pastu: biblioteka@balvi.lv.

Vertikāli

2. Liels, izmiris dzīvnieks — mamuta priekštecis.

3. Medicīniska iekšējo orgānu un audu izmeklēšanas metode.

4. Īpašo uzdevumu grupas jeb nacistu bendes Austrumeiropā.

5. Amerikāņu autors, kurš sarakstījis vienu no svarīgākajām grāmatām pusaudžu audzinātājiem un vecākiem.

7. Hercogs, kura sirdslieta bija kuģi un kuģniecība. Viņa valdīšanas laikā uzbūvēja ap 100-200 kuģu.

8. Krievu rakstnieka Ļeva Tolstoja romāns.

9. Navigācijas instruments, kuru jūrnieki izmanto, lai noteiktu kuģa ātrumu attiecībā pret ūdeni.

Horizontāli

1. Valsts Āzijas dienvidos.

6. Telpisks Zemes vai kāda cita debess ķermeņa virsma modelis.

10. Leģendāra sala, kas pirmoreiz pieminēta sengrieķu filozofa Platona dialogos.

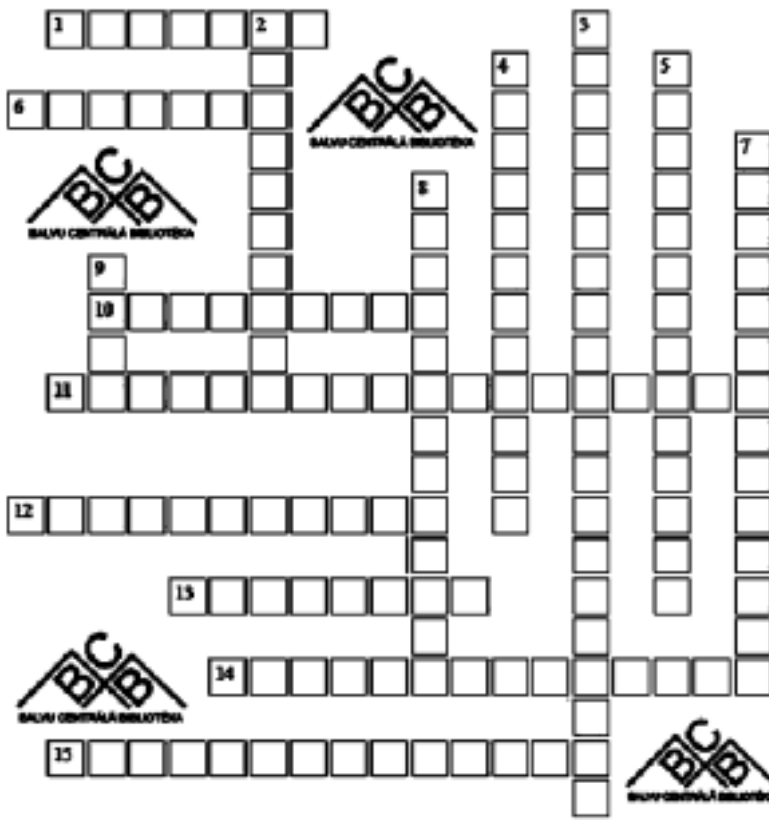
11. Nosauciet autoru grāmatai, kura ir līdz šim plašākais pētījums par tradicionālajiem latviešu mūzikas instrumentiem.

12. Viena no Latvijas apdraudētākajām dzīvnieku sugām reiz bija plaši izplatīta, bet nu sastopama vairs tikai dažās nelielās upītēs.

13. Sudraba monēta, kuru pirmo reizi sāka kalt 1518. gadā.

14. Slimība, kas attīstās pie dažām endokrīnām saslimšanām.

15. Viens no arhitektūras stiliem.



Konkursa "Prātnieks" 8. kārtas atbildes

Vertikāli: 1. Gajs Jūlijs Cēzars. 2. Krokodili. 4. Sepse. 5. Melnā nāve. 8. Rihards Zariņš. 9. Fjords. 10. Venēcija. 12. Kusko.

Horizontāli: 3. Pizas tornis. 6. Peipuss. 7. Jonišķi. 11. Ģertrūde Ederle. 13. Daina Avotiņa. 14. Grozāmgrāblis.

Pareizas atbildes iesūtījuši: V. Ločmele, I. Homko, A. Mičule, D. Zelča, Z. Pulča, O. Zelča, I. Svilāne, J. Pošeika, A. Slišāns.

Balvu no apgāda Zvaigzne ABC saņem J. POŠEIKA no Balviem. Pēc balvas griezties Balvu Centrālās bibliotēkas bērnu un jauniešu lasītavā.

Foto konkurss



Katra mēneša labākās fotogrāfijas autors saņems balvu. Fotogrāfijas var iesūtīt pa pastu – Balvi, Teātra ielā 8, LV-4501, vai elektroniski – vaduguns@apollo.lv. Pie foto obligāti norādāms vārds, uzvārds (vēlams - tālrunis).



Sarkans paklājs pārklājis skaistās meža teritorijas. "Ieejot mežā, nav kur kāju likt – brūkleņu pietiek gan ziemas krājumiem savai ģimenei, gan arī pārdošanai," pieredzē dalās Ilze Štekele no Balvu pagasta.

Lappusi sagatavoja E. Gabranovs

Informē VID

Iedzīvotāji ar ienākumiem līdz 12 000 gadā var atgūt daļu samaksātā iedzīvotāju ienākuma nodokļa

Tie iedzīvotāji, kuru gada apliekamo ienākumu kopējais apmērs 2016.gadā nepārsniedza 12 000 eiro, var atgūt daļu no samaksātā iedzīvotāju ienākuma nodokļa. Lai to izdarītu, Valsts ieņēmumu dienestā jāiesniedz gada ienākumu deklarācija. Visērtāk to izdarīt, izmantojot VID Elektroniskās deklarēšanas sistēmu (EDS).

Nosakot gada diferencētā neapliekamā minimuma apmēru, tiek ņemta vērā ne tikai alga, bet arī citi gada laikā gūtie ar nodokli apliekamie personas ienākumi (piemēram, ienākumi no saimnieciskās darbības, ienākumi no nekustamā īpašuma pārdošanas, dividendes, procentu ienākumi u.c.). To aprēķina saskaņā ar īpašu formulu. Formulā ir iestrādāts princips – jo personas ienākumi ir mazāki, jo lielāka ir atgūstamā nodokļu summa.

Lai pārliecinātos, vai Jums ir piemērojams diferencētais neapliekamais minimums, aicinām izmantot VID mājaslapā pieejamo Diferencētā neapliekamā minimuma kalkulatoru.

Kalkulatora ailītēs norādīti tie ienākuma veidi, kurus ņem vērā, veicot aprēķinu - jo precīzākus datus norādīsiet, jo precīzāks būs kalkulatora veiktais aprēķins.

Diferencēto neapliekamā minimumu nepiemēro par to periodu, kad persona saņem pensiju. Tādējādi strādājošam pensionāram piemēro pensionāra neapliekamā minimumu, t.i., 235 eiro mēnesī jeb 2820 eiro gadā, bet diferencēto neapliekamā minimumu nepiemēro. Ja pensija ir mazāka par 235 eiro mēnesī, tad, iesniedzot gada ienākumu deklarāciju, pensijai nepiemēroto neapliekamā minimuma daļu var piemērot darba algai un saņemt nodokļa atmaksu.

Atgādinām, ka gada ienākumu deklarācijas gan elektroniski, gan papīra veidā var iesniegt visos VID klientu apkalpošanas centros un Valsts un pašvaldības vienotajos klientu apkalpošanas centros visā Latvijā.

Plašāka informācija gan par diferencēto neapliekamā minimumu, gan Gada ienākumu deklarācijas iesniegšanu pieejama VID tīmekļa vietnē.

Informē VSAA

Pensiju un atļidzību indeksācija šī gada 1.oktobrī

Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra informē, ka šī gada 1.oktobrī, piemērojot indeksu 1,0439, tiks palielinātas (indeksētas) pensijas un atļidzības vai to daļu apmērs, kas nepārsniedz 349 eiro.

Tas nozīmē, ka tiks indeksētas visas pensijas un atļidzības, kas nepārsniedz 349 eiro apmēru, un pensijas palielinājums būs atkarīgs no pensijas apmēra. Jo lielāka pensija, jo lielāks tās palielinājums. Piemēram, 200 eiro liela pensija palielināsies par 8,78 eiro.

Savukārt tām pensijām un atļidzībām, kuras ir lielākas par 349 eiro, ar indeksu 1,0439 indeksēs tikai daļu no piešķirtās summas – 349 eiro, kā rezultātā pensijas apmērs palielināsies par 15,32 eiro.

Izņēmums ir politiski represētās personas, I grupas invalīdi un Černobiļas atomelektrostacijas avārijas seku likvidēšanas dalībnieki, kuriem pensijas tiks indeksētas ar indeksu 1,0439 neatkarīgi no to apmēra.

Indeksēts tiks tikai pensijas apmērs, neņemot vērā pie pensijas piešķirtās piemaksas (par apdrošināšanas stāžu līdz 1996.gadam) apmēru. Piemēram, ja pensija ir 200 eiro, bet klāt tai ir piemaksa 15 eiro, tad indeksēs tikai pensiju, līdz ar to palielinājums būs 8,78 eiro.

Jāņem vērā, ka no indeksētās pensijas var tikt ieturēts iedzīvotāju ienākuma nodoklis, kas samazina izmaksājamo summu.

Indeksētas tiks vecuma, invaliditātes, izdienas un apgādnieku zaudējuma pensijas un atļidzības, kuras piešķirtas (pārrēķinātas) līdz 2017.gada 30.septembrim.

2017.gada oktobrī pensiju un apdrošināšanas atļidzību pārskatīšanai piemērojams kopējais indekss 1,0439 veidojas no patēriņa cenu indeksa laikposmā no 2016.gada 1.augusta līdz 2017.gada 31.jūlijam (1,0265) un 50% no apdrošināšanas iemaksu algas reālā pieauguma 2016.gadā, salīdzinot ar 2015.gadu (50% x 0,0348 = 0,0174).

Apdrošināšanas iemaksu algas reālais pieaugums 0,0348 veidojas no 2016.gada un 2015.gada iemaksu objektu summu attiecības (1,0574) un 2016.gada patēriņa cenu indeksa (1,0218). (1,0574/1,0218 - 1 = 0,0348).

Valsts pensijas un atļidzības tiek indeksētas saskaņā ar likuma "Par valsts pensijām" 26.pantū.

Izmaiņas Ceļu satiksmes noteikumos

Spēkā izmaiņas Ceļu satiksmes noteikumos

1.septembrī stājas spēkā grozījumi Ceļu satiksmes noteikumos. Tajos tiks precizētas normas attiecībā uz distanci starp transportlīdzekļiem, topošo autovadītāju braukšanas apmācību, kā arī uz transportlīdzekļu maksimāli pieļaujamiem gabarītiem autopārvadājumos.

Ceļu satiksmes noteikumu grozījumos, atbilstoši Ceļu satiksmes drošības padomes 2015.gada 10.decembra sēdē nolemtajam, ir precizēta norma par to, kāda distance starp savu un priekšā braucošo transportlīdzekli ir jāietur kravas automobiļu vadītājiem, braucot ārpus apdzīvotām vietām. Turpmāk kravas automobiļu vadītājiem būs jāietur distance, kas, izteikta metros, ir ne mazāka par pusi no transportlīdzekļa braukšanas ātruma. Piemēram, ja kravas auto brauc ar ātrumu 70 kilometri stundā, distancei jābūt ne mazākai kā 35 metriem. Līdzīga prakse ir arī citās valstīs. Izmaiņas bija nepieciešamas, jo kravas auto vadītāji bieži neievēroja drošu distanci, radot paaugstinātus draudus ceļu satiksmei, turklāt šādas cieši kopā

braucošus kravas automobiļus faktiski nebija iespējams droši apdzīt.

Tāpat grozījumi paredz atcelt aizliegumu veikt braukšanas apmācību dzīvojamās zonās. Priekšlikums pamatots ar to, ka apmācāmajām personām jāapgūst braukšanas iemaņas arī dzīvojamās zonās un citās valstīs nepastāv šāds ierobežojums. Izanalizējot situāciju, kā arī citu valstu noteikumus, tika pieņemts lēmums atcelt braukšanas apmācības aizliegumu dzīvojamās zonās.

Ceļu satiksmes noteikumu grozījumos tiek pārņemtas Eiropas Savienības Direktīvas prasības, precizējot transportlīdzekļu maksimāli pieļaujamās gabarītus iekšzemes un starptautiskajos autopārvadājumos, kā arī šo transportlīdzekļu maksimālo pieļaujamo masu starptautiskajos autopārvadājumos. Ņemot vērā zinātnes un tehniskos sasniegumus, īpaši saistībā ar alternatīvo degvielas izmantošanu, ir pārskatīti pieļaujamie transportlīdzekļu gabarīti, faktiskās masas un ass slodzes.

Informē LAD

Pieejams atbalsts mežsaimniecībā

Lauku atbalsta dienests (LAD) izsludina projektu iesniegumu pieņemšanu pasākumā "Ieguldījumi meža platību paplašināšanā un meža dzīvotspējas uzlabošanā". Pasākumā pieejamais kopējais publiskais finansējums ir 8,5 miljoni eiro.

Atbalstam varēs pieteikties trīs apakšpasākumos:

□ Apakšpasākumā "Meža ieaudzēšana" varēs pieteikties meža ieaudzēšanas un kopšanas aktivitātēm, kā arī ieaugušas meža audzes papildināšanai un kopšanai. Ceturtā kārtā norisināsies no 2017.gada 9.oktobra līdz 2017.gada 9.novembrim, kopējais pieejamais finansējums ir 1,5 miljoni

eiro. Piektā kārtā norisināsies no 2017.gada 10.novembra līdz 2017.gada 11.decembrim, kopējais pieejamais finansējums ir 1,5 miljoni eiro.

□ Apakšpasākumā "Meža ugunsgrēkos un dabas katastrofās iznīcināto meža audžu atjaunošana" atbalstu piešķir par meža atjaunošanu platībās, kurās, atbilstoši Valsts meža dienesta atzinumam, ir konstatēts ugunsgrēks vai dabas katastrofa (vējgāze, vējlauze, sniega un ledus radīti postījumi), kuras dēļ meža audze ir iznīcināta, tāpēc šajā platībā mežs ir atjaunojams. Ceturtā kārtā norisināsies no 2017.gada 9.oktobra līdz 2017.gada 9.novembrim, kopējais pieejamais

finansējums ir 500 tūkstoši eiro.

□ Apakšpasākumā "Ieguldījumi meža ekosistēmu noturības un ekoloģiskās vērtības uzlabošanai" atbalstu piešķir jaunaudžu retināšanai, neproduktīvu meža audžu nomaiņai, valdošās koku sugas nomaiņai baltalkšņa sugu meža audzēs no 30 gadu vecuma vai blīgznas sugu meža audzēs. Ceturtā kārtā norisināsies no 2017.gada 9.oktobra līdz 2017.gada 9.novembrim, pieejamais finansējums aktivitātē ir 5 miljoni eiro.

Projekta iesnieguma veidlapa pieejama mājaslapas www.lad.gov.lv sadaļā "Atbalsta veidi" - "Projekti un investīcijas".

Veiksmes prognoze

12.septembris. Izlīgstošā otrdiena, kad vari ķerties pie kādu sen karojošu pušu samierināšanas. Tās var būt gan konkurējošas firmas, gan naidīgu partiju deputāti, gan saplēsušos vīra un sievas sēdināšana pie miermīlīgu sarunu galda. Iespējami arī dažādi juridiska rakstura izlīgumi. Darot fiziski smagus darbus, saudzējiet rokas un plecus. Tāpēc fiziski šodien labāk strādāt ar galvu, pildspalvu vai datoru, nevis ar lāpstu, āmuru vai lauzni.

13.septembris. Šodien labāk jaunus darbus neuzsākt, bet tikt galā ar vecajām *astēm*. Strādājot kolektīvā, šodien būs viegli iekļauties kopīgajā darba plūsmā – viens ies palīgā otram. Tikai skaties, lai tas otrs neizmanto Tavu labo sirdi un vispār nepārstāj strādāt uzskatot, ka Tev tas izdodas labāk. Tāpat šodien uzmanies no saaukstēšanās, neskatoties, vai spīd saule, vai liš lietus.

14.septembris. Pārspilējumu ceturtdienā daudziem gribēsies no mušas uzpūst ziloni un pārspilēt esošās problēmas. Tāpat visas dienas garumā vajadzētu saglabāt mieru un visur nesaskatīt draudus savai suverenitātei. Tāpēc daudzi glābiņu meklēs savās *alās*, un dominēs lozungs: mana māja-mans cietoksnis (vai pils). Ieteikums pārlieto stresu ārstēt ar iepirkšanos, jo šodien var nopirkt saimniecībā noderīgas lietas par saprātīgu cenu, kas ilgi kalpos savam īpašniekam. Un nekādā gadījumā neeksperimentējam ar eksotiskiem ēdieniem vai dzērieniem - saindēšanās būs neizbēgama.

15.septembris. Precīza piektdiena precīziem cilvēkiem, kad veikties pedantiski darbi. Tādi kā smalkmehānismu remontēšana, smalki amatnieku, juvelieru un šūšanas darbi vai grāmatvedības lietu kārtošana. Drauga vai speciālista padoms Tev lieti var noderēt gan krāsns mūrēšanā, gan atskaišu taisīšanā. Tāpēc neesi lepns un nedūdo kā balodis pasakā: "Protu! Protu!" Joprojām savu saimniecību vari papildināt ar kādu lietderīgu tehnikas vienību, mēbeli vai citu mantu.

Pareģe Ilga

* Veiksmes un laika ziņu prognozi lasiet arī vaduguns.lv, tālr. 29365609



Nakts

Diena

T 13.09	Apnācies, lietus, pērkona negaiss	+17	Apnācies, lietus	+14
C 14.09	Apnācies	+12	Mazmēroga lietus	+14
Pk 15.09	Apnācies, lietus	+13	Apnācies, neliels lietus	+14
S 16.09	Skaidrs	+12	Mazmēroga, neliels lietus	+15

Gismeteo.Jaunumi.

Apsveikumi



Tā aiziet gadi - skaisti, skarbi,
Ar tiem ir kopā tavi krietnie darbi.
Zem gadu nastas vēlam nepagurt
Un gaišu pavardu joprojām kurt.

Lai balta katra diena aust, lai Tavā dzīves kausā laimes,
veselības, saules daudz.
Vismīļākie sveicieni **Jevgēnijai Judinai** lielajā jubilejā!
Kaimiņi: Līvija, Valentīna, Gunvaldis, Anita, Pēteris

Lai mīļi vārdi dvēselīti silda,
Lai ziedu smarža sapņu pilis bur,
Lai veiksmes mirkļi Tavas dienas pilda,
Lai prieka dzirkstelītes sirdī kur!
(A.Lubeja)



Sveiciens **Ilgai Vīcupei** vārdiņsvētkos!
Krustmāte

Reklāma

**SIA MC "Austrumvidzeme" 19.septembrī
plkst. 10.00 rīko "Zemspiediena katlu
iekārtu operatoru" kursus.**

Mācības notiek Balvos, Brīvības 55. Tālr. uzzinām **29167198.**

TECHNONICOL
JUMTU HIDROIZOLĀCIJA

TECHNOBIT FLEX - uzticama hidroizolācija stabilām virsmām!

TECHNOBIT FLEX Mineral PV 4.0 kg	19.50 €
TECHNOBIT FLEX PV 3.0 kg	17.00 €

TECHNOBIT ECO - kvalitatīvs, tradicionāls jumta segums.

TECHNOBIT ECO Mineral V 3.5 kg	10.95 €
TECHNOBIT ECO V 2.5 kg	8.65 €

Materiālus var iegādāties:
Būvmateriālu veikalā SIA "Ozolmājas",
Balvi, Ezera 5, t. 645 22589

Dažādi

**Dārzkopības firma
"Pūres dārzi"**

piektdien, 15.septembrī,
Balvu tirgū aicina iegādāties
augļu koku, ogulāju
stādus konteineros un
zemeņu stādus.

Informācija pa **223 10935**,
tālr. **29249450.**

Dziednieks **ARTŪRS TILTINŠ**
trešdien, 13. un 27.septembrī
no plkst. 13.00 pieņems **BALVOS**,
Tautas ielā 14, viesnīcā "Balvi".
Diagnostika. Bioenerģētiska
dažādu slimību dziedāšana,
galvas, locītavu, muguras u.c. sāpju
novēršana.
Atkarību likvidēšana (alkoholisms,
smēķēšana, azartspēles).
Negatīvās enerģētiskās iedarbības
neitralizācija (lāsts, skaudība, ļaunā
acs, bezlaulības vainags).
Iespējama palīdzība pēc foto.
Pieteikties pa tālruni: **22460309.**

SIA RENEM
iepērk
jaunlopus,
liellopus, aitas.
ELEKTRONISKIE SVARI.
Samaksa skaidrā naudā vai ar
pārskaityjumu.
Tālr. 65329997, 29996309,
26447663, 29485520
vai pa e-pastu: **re-nem@inbox.lv**
Zvaniet - cenas mainās
katru nedēļu!


Sveciņu vakars

23.septembrī plkst. 14.00 sveciņu
vakars **PLEŠOVAS** kapos Šķilbēnu
pagastā.
22. septembrī plkst. 9.00 kapu
sakopšanas talka.

Piedāvā darbu

SIA "AIBI" aicina darbā Iešos
KAUTUVES DARBINIEKUS.
Dzīvesvieta. Tālr. 29478728.

Sēru vēsts

Paziņojam, ka mūžības 
ceļā devusies
KATRĪNA SALMANE
14.02.1929. - 11.09.2017.

Izvadišana no Balvu Romas
katoļu baznīcas
15.septembrī plkst. 11.00 uz
Priedaines kapiem.
TUVINIEKI

Pērk

SIA "Lauku Miesnieks"
iepērk mājlopus.
Augstas cenas. Samaksa tūlītēja. Svāri.
Tālr. 20207132.

**SIA "AIBI" pērk
liellopus, jaunlopus,
aitas, zirgus.**
Pērk arī gaļas šķirnes jaunlopus eksportam.
Piemaksa par bioloģiskiem lopiem.
Samaksa tūlītēja. Svāri.
Tālr. 26142514, 20238990.

Pērk meža īpašumus ar zemi un
cirsma. Tālr. 29433000.

SIA "Senlejas" iepērk liellopus,
teļus, jērus. Samaksa tūlītēja.
BIO saimniecībām piemaksas.
Tālr. 62003939.

Pērk 2-istabu dzīvokli Balvos.
Tālr. 20443095.

Pērk rudens ābolus Balvos, Ezera
ielā 3. Tālr. 25644220.

Iepērk ābolus. Izbraucam pakaļ.
Tālr. 22436249.

Z.S "Strautiņi"
iepērk **mājlopus.**
Samaksa tūlītēja. Labas cenas.
Tālr. 29411033.

**IEPĒRK
MAJLOPUS**
-AUGSTAS CENAS
-SAMAKSA TŪLĪTĒJA
-ELEKTRONISKIE SVARI
tel. 27777733
www.galasparrade.lv

SIA "LATVIJAS GAĻA" iepērk
liellopus, jaunlopus, aitas,
zirgus. Samaksa tūlītēja.
Svāri. Tālr. 28761515.

SIA "Cēsu gaļas kombināts"
PAR AUGSTĀM CENĀM
IEPĒRK JAUNLOPUS UN
LIELLOPUS.
Samaksa pēc vienošanās.
Tālr. 26185703, 25573447.

Pārdod

14.septembrī veikala "Supernetto"
telpās tirgos Igaunijā ražotu gultas
veļu, spilvenus.

JAUNS PIEVEDUMS mazlietoto
apģērbu veikalā, Tautas 1.

Pārdod 2 lecināmas teles.
Tālr. 29155756.

Pārdod labu dārzu "Ezermalā-2".
Tālr. 22441670.

Pārdod kartupeļus, burkānus,
graudus (lopbarībai, pārtikai).
Piegāde. Tālr. 25442582.

Pārdod vai izīrē dzīvokli Balvos.
Tālr. 28662407.

Pārdod 1-istabas dzīvokli (34 m²).
Tālr. 27872229.

Pārdod 3-istabu dzīvokli Balvos.
Tālr. 20362882 (zvanīt pēc 16.00).

Pārdod miglotāju, 400 litri.
Tālr. 26109884.

Pārdod lietotas lielās šifera loksnes
(175x112), 70 gab. Tālr. 26316433.

Atrasts

SANDRA KOČĀNE 10.septembrī
automašīnā atstāja somu.
Interesēties redakcijā.

Jaunākais un aktuālākais novadu dzīvē

**Atceries! Pagājuši jau deviņi
abonēšanas mēneši!**

Pārlicinies, vai abonēji  Vaduguni

oktobrim, novembrim, decembrim!?



 Indekss 3004 Vaduguns IZNĀK OTRDIENĀS, PIEKTDIENĀS IZDEVĒJS SIA "BALVU VADUGUNS" Nodokļu maksātāju apliecības Nr. LV 43203002982	REDAKCIJAS ADRESE TEĀTRA IELĀ 8 BALVOS, LV-4501 NORĒĶINU KONTS A.S. SEB BANKA BALVU FILIĀLĒ Nr. LV21UNLA0024000467345, kods UNLĀLV2X <small>Publicitāte materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli. Par faktu, skaitļu pareizību, kā arī par sludinājumu tekstiem atbild to autors.</small>	REKLĀMA, SLUDINĀJUMI D.Dimitrijeva T. 64507018 26161959 FAKSS - 64522257	REDAKTORS E.GABRANOVŠ - T.64522534, 29360850 ŽURNĀLISTI: S.KARAVOIČIKA - T.64522126 Z.LOGINA, IZINKOVSKA - T.64520962 M.SPRUDŽĀNE, I.TUŠINSKA - T.64522260 A.LOČMELIS -T.64520961 KOREKTORE S.GUGĀNE - T.64522126 GRĀMATVEDE S.BĒRZIŅA - T. 64507019 ŠOFERIS A.KIRSANOVŠ - T. 27870730 Tālrunis-autoatbildētājs - 64520961	e-pasts: vaduguns@apollo.lv mājaslapa: vaduguns.lv Datorsalikums- SIA "Balvu Vaduguns", G.LIELMANIS Iespēsts SIA "Latgales Druka", Rēzeknē, Baznīcas 28 TIRĀŽA - 3300
---	--	---	---	---

